

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı:2011/88

Karar Sayısı:2012/175

Karar Günü:8.11.2012

R.G. Tarih-Sayı:22.11.2013-28829

İPTAL DAVASINI AÇANLAR : Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeleri M. Akif HAMZAÇEBİ ve Muharrem İNCE ile birlikte 117 milletvekili

İPTAL DAVASININ KONUSU : 3.6.2011 günlü, 641 sayılı Kalkınma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin;

1- 6.4.2011 günlü, 6223 sayılı Kamu Hizmetlerinin Düzenli Etkin ve Verimli Bir Şekilde Yürütülmesini Sağlamak Üzere Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilat, Görev ve Yetkileri ile Kamu Görevlilerine İlişkin Konularda Yetki Kanunu'nun, Anayasa Mahkemesince iptal edilmesi hâlinde, yasal dayanağı ortadan kalkacağından, tümünün ve ayrı ayrı tüm maddeleri ile eklerinin,

2- Tümünün ve ayrı ayrı tüm maddeleri ile eki (I) ve (II) sayılı cetvellerinin,

Anayasa'nın Başlangıç'ı ile 2., 6., 91., 112. ve 166. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptallerine ve yürürlüklerinin durdurulmasına karar verilmesi istemidir.

II- YASA METİNLERİ

A- İptali İstenilen Kanun Hükmünde Kararname Kuralları

641 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin iptali istenen kuralları ile eki cetveller şöyledir:

MADDE 1- (1) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı, Kalkınma Bakanlığının kuruluş, görev, yetki ve sorumluluklarını düzenlemektir.

MADDE 2- (1) Kalkınma Bakanlığının görevleri şunlardır:

a) Ülkenin doğal, beşeri ve iktisadi her türlü kaynak ve imkânlarını tespit ederek takip edilecek iktisadi, sosyal ve kültürel politika ve hedeflerin belirlenmesinde Hükümete müşavirlik yapmak.

b) Hükümetçe belirlenen amaçlar doğrultusunda makro ekonomik, sektörel (sosyal ve iktisadi) ve bölgesel gelişme alanlarında, ulusal ve yerel düzeyde analiz ve çalışmalar yaparak kalkınma planı, orta vadeli program, yıllık programlar, stratejiler ve eylem planları hazırlamak.

c) Bakanlıkların ve kamu kurum ve kuruluşlarının iktisadi, sosyal ve kültürel politikayı ilgilendiren faaliyetlerinde koordinasyonu sağlamak, uygulamayı etkin bir biçimde yönlendirmek ve bu konularda Hükümete müşavirlik yapmak.

ç) Uluslararası kuruluşlarla iletişim içerisinde çalışarak ileriye dönük stratejiler geliştirmek ve topluma perspektif sağlayan politika önerilerini katılımcı bir yaklaşımla belirleyerek özel kesim için orta ve uzun dönemde belirsizlikleri giderici genel bir yönlendirme görevini yerine getirmek.

d) Kalkınma planlarının ve yıllık programların başarı ile uygulanabilmesi için ilgili kurum ve kuruluşların ve mahalli idarelerin kuruluş ve işleyişlerinin iyileştirilmesi konusunda görüş ve tekliflerde bulunmak; kurumsal kapasiteyi her yönüyle geliştirme amacıyla gerekli her türlü tedbiri almak; kurumsal stratejik yönetim ve planlama konularında merkezi uyumlaştırma ve yönlendirme fonksiyonunu yerine getirmek.

e) Kalkınma planlarının ve yıllık programların uygulanmasını izlemek ve koordine etmek, değerlendirmek ve gerektiğinde kalkınma planlarında ve yıllık programlarda usulüne uygun değişiklikler yapmak.

f) Maliye, para, dış ticaret ve kambiyo politikalarının kalkınma planı ve yıllık programların hedefleriyle uyum içinde uygulanması konusunda Hükümete müşavirlik yapmak.

g) Özel sektör ve yabancı sermaye faaliyetlerinin plan hedef ve amaçlarına uygun bir şekilde yürütülmesini düzenleyecek teşvik ve yönlendirme politikaların genel çerçevesini hazırlamak ve Hükümete teklif etmek.

ğ) Kalkınmada öncelikli yörelerin daha hızlı bir şekilde gelişmesini sağlayacak tedbirleri tespit ve teklif etmek, uygulamayı izlemek ve koordine etmek.

h) Kalkınma planı ve yıllık programlardaki ilke ve hedeflere uygun olarak, uluslar arası ekonomik kuruluşlarla ilişkilerin geliştirilmesinde, temas ve müzakerelerin yürütülmesinde gerekli görüş ve tekliflerde bulunmak.

ı) Bölgesel veya sektörel bazda gelişme programları hazırlamak,

i) Kalkınma ajanslarının koordinasyonunu sağlamak ve bunlarla ilgili iş ve işlemleri yürütmek.

j) Bilgi toplumuna ilişkin politika, hedef ve stratejileri hazırlamak, bu alanda kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve özel sektör arasındaki koordinasyonu sağlamak ve uygulamayı etkin bir biçimde yönlendirmek.

k) Mevzuatla Bakanlığa verilen diğer görev ve hizmetleri yapmak.

MADDE 3- (1) Bakanlık, merkez ve yurtdışı teşkilatından oluşur.

(2) Bakanlık merkez teşkilatı ekli (I) sayılı cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 4- (1) Bakanlığın en üst amiri olan Bakan, Bakanlık icraatından ve emri altındakilerin faaliyet ve işlemlerinden Başbakana karşı sorumlu olup aşağıdaki görev, yetki ve sorumluluklara sahiptir:

a) Bakanlığın Anayasaya, kanunlara, hükümet programına ve Bakanlar Kurulunca belirlenen politika ve stratejilere uygun olarak yönetmek.

b) Bakanlığın görev alanına giren hususlarda politika ve stratejiler geliştirmek, bunlara uygun olarak yıllık amaç ve hedefler oluşturmak, performans ölçütleri belirlemek, Bakanlık bütçesini hazırlamak, gerekli kanunî ve idarî düzenleme çalışmalarını yapmak, belirlenen stratejiler, amaçlar ve performans ölçütleri doğrultusunda uygulamayı koordine etmek, izlemek ve değerlendirmek.

c) Bakanlık faaliyetlerini ve işlemlerini denetlemek, yönetim sistemlerini gözden geçirmek, teşkilat yapısı ve yönetim süreçlerinin etkililiğini gözetmek ve yönetimin geliştirilmesini sağlamak.

ç) Faaliyet alanına giren konularda diğer bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.

MADDE 5- (1) Müsteşar, Bakandan sonra gelen en üst düzey kamu görevlisi olup Bakanlık hizmetlerini, Bakan adına ve onun emir ve yönlendirmesi doğrultusunda, mevzuat hükümlerine, Bakanlığın amaç ve politikalarına, stratejik planına uygun olarak düzenler ve yürütür. Bu amaçla, Bakanlık kuruluşlarına gereken emirleri verir ve bunların uygulanmasını gözetir ve sağlar. Müsteşar bu hizmetlerin yürütülmesinden Bakana karşı sorumludur.

(2) Müsteşara yardımcı olmak üzere dört Müsteşar Yardımcısı görevlendirilebilir.

MADDE 6- (1) Bakanlığın hizmet birimleri şunlardır:

a) Yıllık Programlar ve Konjonktür Değerlendirme Genel Müdürlüğü.

b) Ekonomik Modeller ve Stratejik Araştırmalar Genel Müdürlüğü.

c) İktisadi Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü,

ç) Sosyal Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü.

d) Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğü.

e) Dış Ekonomik İlişkiler Genel Müdürlüğü.

f) Yatırım Programlama, İzleme ve Değerlendirme Genel Müdürlüğü.

g) Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü,

ğ) Hukuk Müşavirliği.

h) Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı.

ı) Kurullar Sekreteryası Dairesi Başkanlığı.

i) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği,

j) Özel Kalem Müdürlüğü.

MADDE 7- (1) Yıllık Programlar ve Konjonktür Değerlendirme Genel Müdürlüğü'nün görevleri şunlardır:

a) Yıllık programların makro dengelerini oluşturmak.

b) Kalkınma planlarının hazırlanmasına katkıda bulunmak.

c) Konjonktürel gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek.

ç) Kamu maliyesi, ödemeler dengesi, para, banka ve mali piyasalar konularında gerekli araştırmaları yapmak ve bu çerçevede gerekli politika önerilerinde bulunmak.

d) Kurumsal ve hukuki düzenlemeler ile ilgili görüş vermek.

- e) Uluslararası kuruluşlarla temas ve müzakerelere iştirak etmek.
- f) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 8- (1) Ekonomik Modeller ve Stratejik Araştırmalar Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) Kalkınma planlarının makro dengelerini oluşturmak.
- b) Yıllık programların hazırlanmasına katkıda bulunmak ve uzun vadeli stratejiler oluşturmak.
- c) Ekonomik modeller, dünya ekonomisi, ülke ekonomileri, ulusal ve uluslar arası stratejiler, sanayileşme, teknoloji, çevre politikaları ve benzeri konularda araştırmalar yapmak.
- ç) Geliştirdiği makro modeller ile ekonomik ve sosyal politikaların uzun dönemli etkilerini tahmin etmek.
- d) Bölgesel entegrasyonlarla ilgili gelişmeleri ve stratejileri izlemek ve bunlara yönelik alternatifler hazırlamak.
- e) Kalkınma planlarının uygulanmasını izlemek ve değerlendirmek, bu konularda uluslararası kuruluşlarla temas ve müzakerelere iştirak etmek.
- f) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 9- (1) İktisadi Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) İktisadi sektörlerde proje geliştirme ve değerlendirme, sanayileşme, teşvik ve yönlendirme, iç ve dış ticaret politikaları konularında çalışma ve araştırmalar yapmak suretiyle kalkınma planları ve yıllık programların hazırlanmasına katkıda bulunmak.
- b) İktisadi sektörlerle ilgili olarak ileriye dönük stratejiler geliştirmek.
- c) Kamu yatırım programını hazırlamak, kamu projelerini izlemek ve yıl içinde revizyonu ile ilgili işlemleri yapmak, uygulamaya ait dönem raporlarını hazırlamak, uygulamayı yönlendirmek, kurumsal ve hukuki düzenlemeler ile ilgili görüş vermek, plan ve programların uygulanması sırasında kamu ve özel kesim kuruluşları arasında gerekli koordinasyonu sağlamak ve bu amaçla kurum ve kuruluşların üst düzey yetkili temsilcilerinin katılacağı komisyonlar kurmak ve uluslararası kuruluşlarla temas ve müzakerelere iştirak etmek.
- ç) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 10- (1) Sosyal Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) Sosyal sektörlerde çalışma ve araştırmalar yapmak suretiyle kalkınma planları ve yıllık programların hazırlanmasına katkıda bulunmak.
- b) Sosyal sektörlerle ilgili olarak ileriye dönük stratejiler geliştirmek, kamu yatırım programını hazırlamak, kamu projelerini izlemek ve yıl içinde revizyonu ile ilgili işlemleri yapmak, uygulamayı yönlendirmek, kurumsal ve hukuki düzenlemeler ile ilgili görüş vermek, plan ve programların uygulanması sırasında kamu ve özel kesim kuruluşları arasında gerekli

koordinasyonu sağlamak ve bu amaçla kurum ve kuruluşların üst düzey yetkili temsilcilerinin katılacağı muhtelif komisyonlar kurmak, uluslararası kuruluşlarla temas ve müzakerelere iştirak etmek.

c) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 11- (1) *Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:*

a) Bölge, il ve ilçe bazında araştırma ve planlama çalışmaları yapmak veya yaptırmak, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının bu konularda yapacakları çalışmaların kalkınma planları ve yıllık programlarla tutarlılığını sağlamak.

b) Yapısal uyum politikalarının uygulanması sırasında ortaya çıkabilecek sorunların çözümü amacıyla projeler geliştirmek ve bu konularda yapılacak çalışmaları koordine etmek, kalkınma ajanslarının genel koordinasyonunu sağlamak ve bunlarla ilgili iş ve işlemleri yürütmek.

c) Yerel istihdamın ve girişimciliğin geliştirilmesi çerçevesinde küçük ve orta ölçekli sanayi işletmelerinin, esnaf ve sanatkârların ve kırsal kesimin sorunlarına yönelik politikalar geliştirmek, kurumsal ve hukuki düzenlemeler ile ilgili görüş vermek, uygulamayı yönlendirmek.

ç) Kalkınmada öncelikli yöreleri ve ihtiyaçlarını tespit etmek, bu yörelerin özelliklerini dikkate alarak daha hızlı bir gelişme sağlanması amacıyla gerekli çalışmaları yapmak, bölgesel kalkınma projeleri ile ilgili koordinasyonu sağlamak ve görev alanına giren konularda görüş vermek ve uluslararası kuruluşlarla temas ve müzakerelere iştirak etmek, kamu yatırım programının hazırlanmasına katkıda bulunmak ve yatırım programında gerekli revizyonları yapmak.

d) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 12- (1) *Dış Ekonomik İlişkiler Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:*

a) Bölgesel, çok taraflı ve ikili kalkınma ve ekonomik ilişkilerin kalkınma planları ve yıllık programlarda belirtilen ilke, hedef ve politikalarla uyumlu ve etkili bir şekilde yürütülmesi için gerekli çalışmaları yapmak.

b) Gelişmekte olan ülkelerin kalkınma çabalarına yardımcı olmak amacıyla bu ülkelere yönelik teknik yardım faaliyetlerini yürütmek, gelişme yolundaki ülkeler ve özellikle İslam ülkeleri arasında ekonomik ve ticari işbirliği amacıyla kurulan teşkilatlarla ilgili gerekli çalışmaları yapmak, bu teşkilatların daimi nitelikteki kurullarının gerektiğinde sekreteryahizmetlerini yürütmek.

c) Kalkınma alanında ilgili ulusal ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği program ve projelerini hazırlamak, koordine etmek ve gerektiğinde yürütmek, ülke dış politikasını destekleyecek şekilde dünya ekonomisi, ülke ekonomileri konularında analitik ve stratejik çalışmalar ile politika analizleri yapmak, bu görevlerin gerektirdiği üst düzey koordinasyonu sağlamak.

ç) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 13- (1) *Yatırım Programlama, İzleme ve Değerlendirme Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:*

a) Kalkınma planı ve programlar kapsamında belirlenen öncelikler çerçevesinde kamu yatırım politikalarını oluşturmak, yatırımlara ilişkin analiz ve araştırmalar yapmak, kamu kuruluşlarının yürüteceği proje fikirlerinin geliştirilmesine destek vermek, projeleri analiz etmek ve kamu yatırım programını hazırlamak, izlemek ve değerlendirmek,

b) Kamu yatırımlarının gerçekleştirilmesinde uygun finansman modelleri geliştirmek, kamu-özel işbirliği projelerini analiz etmek, kamu kurum ve kuruluşlarının proje planlama ve izleme-değerlendirme faaliyetlerine ilişkin esas ve usulleri belirlemek ve bu konularda kapasite geliştirmelerine destek olmak.

c) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 14- (1) Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Bakanlığın insan gücü planlaması ve personel politikasıyla ilgili çalışmaları yapmak; personel sisteminin geliştirilmesi ve performans ölçütlerinin oluşturulması ile ilgili

tekliflerde bulunmak; Bakanlık personelinin atama, özlük, disiplin ve emeklilik ile ilgili işlerini yapmak; Bakanlığın eğitim planını hazırlamak, hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programlarını düzenlemek ve uygulamak.

b) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu çerçevesinde, kiralama ve satın alma işlerini yürütmek; temizlik, aydınlatma, ısıtma, onarım ve taşıma hizmetlerini yapmak; genel evrak faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek, Bakanlık sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini planlamak ve yürütmek.

c) Bakanlık kütüphane ve arşiv hizmetlerini yürütmek,

ç) Bakanlığın bilişim, bilgi işlem, bilgi güvenliği ile ilgili her türlü iş ve işlemleri yapmak veya yaptırmak; kurumsal iletişim politikasının oluşturulmasına ve Bakanlık birimlerinin buna uygunluk sağlamasına yardımcı olmak, Bakanlık yayınları ile ilgili her türlü işlemi yapmak.

d) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 15- (1) Hukuk Müşavirliğinin görevleri şunlardır:

a) Bakanlığın taraf olduğu adli ve idarî davalarda, tahkim yargılamasında ve icra işlemlerinde Bakanlığın temsil etmek, dava ve icra işlemlerini takip etmek, anlaşmazlıkları

önleyici hukukî tedbirleri zamanında almak.

b) Bakanlık hizmetleriyle ilgili olarak diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından hazırlanan mevzuat taslaklarını, Bakanlık birimleri tarafından düzenlenecek her türlü sözleşme ve şartname taslaklarını, Bakanlık ile üçüncü kişiler arasında çıkan her türlü uyuşmazlıklara ilişkin işleri ve Bakanlık birimlerince sorulacak diğer işleri inceleyip hukukî mütalaasını bildirmek.

c) Bakanlıkça hizmet satın alma yoluyla temsil ettirilen dava ve icra takiplerine ilişkin usul ve esasları belirlemek, bunları izlemek, koordine etmek ve denetlemek.

ç) Bakanlığın amaçlarını daha iyi gerçekleştirmek, mevzuata, plan ve programa uygun çalışmalarını temin etmek amacıyla gerekli hukukî teklifleri hazırlayıp Bakana sunmak.

d) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

(2) Birinci fıkrada belirtilen her türlü dava ve takip işleri ile diğer görevler Bakanlığın Hukuk Müşavirleri ile Avukatları aracılığıyla yerine getirilir. Gerekli hallerde dava ve takip işleri Hazine Avukatları aracılığıyla veya ihtiyaç duyulması halinde Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesinde öngörülen doğrudan temin usulü ile avukatlar veya avukatlık ortaklıkları ile yapılacak avukatlık sözleşmeleri yoluyla yürütülür.

(3) Davalarda temsil yetkisi bulunan Hukuk Müşavirleri ve Avukatların bir listesi Bakanlıkça ilgili Cumhuriyet Başsavcılıklarına ve bölge idare mahkemesi başkanlıklarına verilir. Bu listelerin birer nüshası, Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından adli yargı çevresinde, bölge idare mahkemesi başkanlığınca idarî yargı çevresinde bulunan mahkemelere gönderilir. Yüksek mahkemeler ve bölge adliye mahkemesindeki duruşmalarda temsil yetkisini kullanacakların isimleri, ilgili mahkemelerin başsavcılıklarına veya başkanlıklarına bildirilir. Listede isimleri yer alan Hukuk Müşavirleri ve Avukatlar, baroya kayıt ve vekâletname ibrazı gerekmeksizin temsil yetkilerini kullanırlar. Temsil yetkisi sona erenlerin isimleri yukarıda yazılı mercilere derhal bildirilir.

(4) Bakanlık lehine sonuçlanan dava ve icra takipleri nedeniyle hükme bağlanarak karşı taraftan tahsil edilen vekâlet ücretlerinin Avukatlara dağıtımı hakkında, 1389 sayılı Devlet Davalarını İntaç Eden Avukat ve Saireye Verilecek Ücreti Vekâlet Hakkında Kanun hükümleri kıyas yoluyla uygulanır.

MADDE 16- (1) Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 15 inci maddesi ve diğer mevzuatla strateji geliştirme ve mali hizmetler birimlerine verilen görevleri yapmak.

b) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 17- (1) Kurullar Sekreteryası Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Yüksek Planlama Kurulu, Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu, Bakanlık bünyesinde veya koordinasyonunda oluşturulacak diğer kurullar ve komitelerden Bakan tarafınca belirlenecek olanların sekreteryâ hizmetlerini yürütmek ve anılan kurul ve komiteler tarafından alınan kararların uygulanmasını takip etmek.

b) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 18- (1) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğinin görevleri şunlardır:

a) Bakanlığın basın ve halkla ilişkilerle ilgili faaliyetlerini planlamak ve bu faaliyetlerin belirlenen usul ve ilkelere göre yürütülmesini sağlamak.

b) 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununa göre yapılacak bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru bir şekilde sonuçlandırmak üzere gerekli tedbirleri almak.

c) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 19- (1) Özel Kalem Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Bakanın çalışma programını düzenlemek.

b) Bakanın resmî ve özel yazışmalarını, protokol ve tören işlerini düzenlemek ve yürütmek.

c) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 20- (1) Bakanlıkta, önem ve öncelik taşıyan konularda Bakana yardımcı olmak üzere otuz Bakanlık Müşaviri atanabilir.

MADDE 21- (1) Bakanlık, 13/12/1983 tarihli ve 189 sayılı Kanun Hükmünde Kararname esaslarına uygun olarak yurtdışı teşkilatı kurmaya yetkilidir.

MADDE 22- (1) Yüksek Planlama Kurulu, Başbakanın başkanlığında, Bakan ile Başbakanın belirleyeceği diğer bakanlardan oluşur. Başbakanın bulunmadığı toplantılara Bakan veya Başbakanın belirleyeceği bir bakan başkanlık eder. Kurulun görüşeceği konuların mahiyet ve özelliğinin gerektirdiği durumlarda, Kurula Başkan tarafından diğer bakanlar ve kamu görevlileri de çağrılabilir.

(2) Ekonomik, sosyal ve kültürel hedefler ile politikaların belirlenmesine esas teşkil edecek hususlar Yüksek Planlama Kurulunda görüşülerek tespit edilir. Bu suretle tespit edilen esaslar Bakanlar Kurulunda öncelikle görüşülerek karara bağlanır.

(3) Yüksek Planlama Kurulunun görevleri şunlardır:

a) İktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı planlamada ve politika hedeflerin tayininde Bakanlar Kuruluna yardımcı olmak ve hazırlanacak kalkınma planları ile yıllık programları, Bakanlar Kuruluna sunulmadan önce, belirlenen amaçlara uygunluk ve yeterlik bakımından incelemek.

b) Ülkenin yurtiçi ve yurtdışı ekonomik hayatıyla ilgili konularda yüksek düzeyde kararlar almak.

c) Yatırım ve ihracatın teşvikine ilişkin esasları tespit etmek,

ç) Toplu Konut İdaresi bütçesini onaylamak.

d) Kanunlarla ve diğer mevzuatla yetki verilen konularda karar vermek.

MADDE 23- (1) Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu, Başbakanın belirleyeceği bakanlar ve müsteşarlar ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanından oluşur. (Ek cümle: 7/7/2011 - KHK - 646/12md.) Kurulun başkanı Başbakan tarafından belirlenir.

(2) Kurul toplantılarına Başkan tarafından konuyla ilgili bakanlar davet edilebilir ve görüşülecek konuların gerektirdiği hallerde diğer kamu görevlileri de çağrılabilir.

(3) Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulunun görevleri şunlardır:

a) Ülkenin yurtiçi ve yurtdışı ekonomi, para, kredi ve maliye politikalarını tespit ederek uygulanmasında koordinasyon sağlamak ve bununla ilgili gerekli tedbirleri ve kararları almak.

b) Bakanlar Kurulunun veya Yüksek Planlama Kurulunun incelenmesini istediği konularda görüş bildirmek.

c) Destekleme politikalarının esaslarını belirleyerek destekleme fiyatları konusunda Bakanlar Kuruluna tavsiyelerde bulunmak.

ç) Ödemeler dengesindeki gelişmeleri takip ederek gerekli tedbirleri almak, ithalattan alınacak teminat ve fonlar hakkında Bakanlar Kuruluna teklifte bulunmak.

d) Bakanlar Kurulunca verilen diğer görevleri yapmak.

e) Kurul Kararlarının uygulanmasını takip etmek.

MADDE 24- (1) Kalkınma Araştırmaları Merkezinin görevleri şunlardır:

a) Hükümet programları ve kalkınma planlarında yer alan stratejik öncelikler doğrultusunda ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınma konuları ile ilgili her türlü araştırmayı yapmak veya yaptırmak.

b) Ülkemizin kalkınma tecrübelerini, başta komşu ülkeler olmak üzere, işbirliği içinde olunan gelişmekte olan ülkelere aktarılmasına teknik destek vermek.

c) Gelişmekte olan ülkelerin kalkınma çabalarına yardımcı olmak amacıyla bu ülkelere yönelik teknik yardım ve işbirliği faaliyetlerinin yürütülmesine teknik destek vermek.

ç) Kamu kurum ve kuruluşlarında planlama, programlama, proje hazırlama ve yönetme konularında kapasite geliştirme amacıyla eğitimler vermek.

d) Yurtiçinde ve yurtdışında kamu, özel ve sivil toplum kuruluşlarıyla ortak çalışma ve araştırmalar yapmak, eğitim programları uygulamak.

e) Görev alanıyla ilgili konularda kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaç duyacağı kılavuz ve el kitaplarını hazırlamak veya hazırlatmak.

(2) Merkez, bu görevlerini yürütürken, yerli ve yabancı üniversitelerin, kurumların ve düşünce kuruluşlarının temsilcileri ve uzmanlarıyla işbirliği yapabilir, yerli ve yabancı özel kişiler ile tüzel kişilere araştırma, etüt, analiz ve proje çalışmaları yaptırabilir.

(3) Merkezin organları; İzleme ve Yönlendirme Kurulu ve Başkanlıktır. İzleme ve Yönlendirme Kurulu; Müsteşar, Müsteşar Yardımcıları ve Merkez Başkanından oluşur. Kurula Müsteşar, bulunmadığı durumlarda görevlendireceği Müsteşar Yardımcısı başkanlık eder.

(4) Merkezin çalışma usul ve esasları Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

MADDE 25- (1) Bakanlık, görev alanına giren konularla ilgili olarak çalışmalarda bulunmak üzere diğer bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, meslek odaları, sivil toplum kuruluşları, özel sektör temsilcileri ve konu ile ilgili uzmanların katılımı ile çalışma grupları oluşturabilir.

MADDE 26- (1) Bakanlık bilgi toplamada, plan ve programların hazırlanmasında ve uygulamanın izlenmesinde, bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve kamu kurumu niteliğindeki kuruluşlar ve özel kesim üst düzey kuruluşları ile yakın işbirliği içinde bulunur.

(2) Bakanlık, kalkınma planlarının ve yıllık programların hazırlanması, uygulanması ve izlenmesi safhalarında gerekli olan verileri, bunların toplanmasında ve değerlendirilmesindeki amaç ve zaman aralıkları ile bu verilerin sunulma şeklini tespit eder.

(3) Türkiye İstatistik Kurumu, plan ve programların hazırlanmasında gerek duyulan bilgileri zamanında ve yeterli kapsamda sağlamak amacıyla Bakanlık ile yakın işbirliği içinde çalışır.

MADDE 27- (1) Bakanlık, görevleri ile ilgili olarak gerekli gördüğü bilgileri bütün kamu kurum ve kuruluşlarından ve diğer gerçek ve tüzel kişilerden doğrudan istemeye yetkilidir. Kendilerinden bilgi istenen bütün kamu kurum ve kuruluşları ile diğer gerçek ve tüzel kişiler bu bilgileri istenilen süre içinde öncelikle ve zamanında vermekle yükümlüdürler.

(2) Bu şekilde elde edilen bilgilerden ticari sır niteliğinde olanların gizliliğine uyulur.

MADDE 28- (1) Bakanlık, kabul edilen planların, yıllık programların ve projelerin uygulanmasındaki uyum ve işbirliğini sağlar.

(2) Plan, yıllık program ve proje uygulaması, Bakanlıkça zaman zaman gözden geçirilerek elde edilen sonuçlar değerlendirilir ve alınması gerekli tamamlayıcı tedbirler, belirli devrelerde hazırlanacak raporlarla Bakanlar Kuruluna sunulur.

MADDE 29- (1) İktisadi, sosyal ve kültürel hedefler ile politikaların belirlenmesine esas teşkil edecek hususlar Yüksek Planlama Kurulunda görüşülerek tespit edilir.

(2) Bu suretle tespit edilen esaslar Bakanlar Kurulunda öncelikle görüşülerek karara bağlanır.

MADDE 30- (1) Bakanlık, Bakanlar Kurulunun onayladığı esaslar ve hedefler çerçevesinde kalkınma planını hazırlar ve Yüksek Planlama Kuruluna sunar.

(2) Kalkınma planının Başbakanlığa sunulmasından itibaren bir hafta içinde Yüksek Planlama Kurulu toplanır. Kurul bu planı inceleyerek, planın kabul edilmiş bulunan ana hedeflere uygun olup olmadığını bir raporla Bakanlar Kuruluna bildirir. Plan Bakanlar Kurulunda incelenerek kabul edildikten sonra Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayına arz olunur.

MADDE 31- (1) Orta Vadeli Program; Stratejik Planlar, Kalkınma Planları ve genel ekonomik koşulların gerekleri doğrultusunda gelecek üç yıla ilişkin olarak makro politikaları, ilkeleri, hedef ve gösterge niteliğindeki temel ekonomik büyüklükleri de kapsayacak şekilde Bakanlık tarafından hazırlanarak Bakanlar Kuruluna sunulur.

(2) Orta Vadeli Program Mayıs ayı sonuna kadar Bakanlar Kurulu tarafından onaylanarak Resmi Gazetede yayımlanır.

MADDE 32- (1) Yıllık Programlar, Bakanlıkça hazırlanarak Yüksek Planlama Kuruluna sunulur. Bu Kurul programları inceleyerek bir raporla Bakanlar Kuruluna sunar. Bakanlar Kurulunda kabul edilen Yıllık Programlar kesinleşmiş olur. Yıllık Programlar ile birlikte orta vadeli tahminler de sunulur.

(2) Yıllık Programlar, bütçeler ile iş programlarından önce hazırlanır. Bütçelerle iş programlarının hazırlanmasında Yıllık Programlarda kabul edilmiş olan esaslar dikkate alınır.

(3) Bütçelerin Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi sırasında, birden fazla yılı kapsayan ve Kalkınma Planı ve Yıllık Programların bütünlüğünü ilgilendiren yatırım projelerinin Programa ilave edilmesinde, 3067 sayılı Kalkınma Planlarının

Yürürlüğe Konması ve Bütünlüğün Korunması Hakkında Kanunun 2nci maddesinde yer alan esas ve usullere uyulur.

(4) Yıllık Programlarda yer alan makro politikaların uyum içinde yürütülmesini sağlamak amacıyla Bakanlar Kuruluna değerlendirme raporları sunulur.

MADDE 33- *(1) Bakanlık ve Kalkınma Araştırmaları Merkezi, görevleri ile ilgili olarak ihtiyaç duyduğu konularda araştırma, etüt ve proje ile uluslararası ikili ve çok taraflı temas ve toplantılar düzenleme ve bunlarla ilgili her türlü mal ve hizmetlerin sağlanması gibi işleri yerli ve yabancı gerçek ve tüzel kişilere sözleşme veya pazarlık suretiyle yaptırabilir ve bu konularla ilgili mal ve hizmet satın alabilir.*

(2) Bu kapsamdaki faaliyetler ile Bakanlığa teklif edilen projelerin değerlendirilmesi ve desteklenen projelerin izlenmesine ilişkin hizmet alımlarında görev alan kamu görevlileri ve hizmetinden yararlanılacak diğer kişiler için ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yapılacak harcamalar Bakanlık bütçesinden karşılanır. Bakanlıkça desteklenen araştırma geliştirme projelerinde proje süresi ile sınırlı olmak kaydıyla proje kapsamında görev yapan öğretim elemanlarına onaylanan projede belirlenen tutarlar üzerinden ödeme yapılabilir. Projede görev yapan ve kamu görevlisi olmayan diğer personele onaylanan projede belirlenen tutarlar üzerinden ücret ödenebilir.

MADDE 34- *(1) Bakanlığın her kademedeki yöneticileri, görevlerini mevzuata, stratejik plan ve programlara, performans ölçütlerine ve hizmet kalite standartlarına uygun olarak yürütmekten üst kademelere karşı sorumludur.*

MADDE 35- *(1) Bakan, Müsteşar ve her kademedeki Bakanlık yöneticileri sınırlarını açıkça belirtmek ve yazılı olmak şartıyla yetkilerinden bir kısmını alt kademelere devredebilir. Yetki devri, uygun araçlarla ilgililere duyurulur.*

MADDE 36- *(1) Bakanlık; görev, yetki ve sorumluluk alanına giren ve önceden kanunla düzenlenmiş konularda idarî düzenlemeler yapabilir.*

MADDE 37- *(1) Müsteşar, Müsteşar Yardımcısı, Genel Müdür, Kalkınma Araştırmaları Merkezi Başkanı, I. Hukuk Müşaviri, Genel Müdür Yardımcısı, Daire Başkanı, Bakanlık Müşaviri, Hukuk Müşaviri, Planlama Uzmanı, Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri, Özel Kalem Müdürü, Planlama Uzman Yardımcısı ile Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğünde fiilen görevli Bilgisayar Mühendisi ve Çözümleyici kadroları karşılık gösterilmek kaydıyla, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine bağlı olmaksızın sözleşmeli personel istihdam edilebilir. Bu suretle çalıştırılacak personele, bu Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (II) sayılı cetvelde unvanları itibarıyla yer alan taban ve tavan ücretleri arasında kalmak üzere, Bakan tarafından belirlenecek tutarda aylık brüt sözleşme ücreti ödenir. Söz konusu personele, hastalık ve yıllık izinler dâhil, Ocak, Nisan, Temmuz, Ekim aylarında birer aylık sözleşme ücreti tutarında ikramiye ödenir. Bunlardan üstün gayret ve çalışmaları sonucu emsallerine göre başarılı çalışmalar yaptıkları tespit edilenlere, Bakanın onayı ile Haziran ve Aralık aylarında birer aylık sözleşme ücreti tutarına kadar teşvik ikramiyesi ödenebilir. Bu fıkra da belirtilen kadrolarda fiilen çalışanlara, 657 sayılı Kanunda belirtilen en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dâhil);*

- a) 9 ila 7 nci derecelerden aylık alanlara % 25'ini,*
- b) 6 ila 4 üncü derecelerden aylık alanlara % 30'unu,*
- c) 3 ila 1 inci derecelerden aylık alanlara % 35'ini,*

geçmemek üzere, Bakanlıkça tespit edilen usul ve esaslar çerçevesinde her ay aylıkla birlikte damga vergisi hariç herhangi bir kesintiye tabi olmaksızın peşin olarak fazla çalışma ücreti ödenir.

(2) Yabancı uzmanlar da sözleşmeli olarak istihdam edilebilir.

(3) Bu suretle çalıştırılacakların sözleşme usul ve esasları ile ücret miktarı ve her çeşit ödemeler Bakanlar Kurulunca tespit edilir.

MADDE 38- *(1) Bakanlık, görev alanına giren konularda çalıştırılmak üzere Planlama Uzmanı ve Planlama Uzman Yardımcısı istihdam eder.*

(2) Planlama Uzman Yardımcılığına atanabilmek için 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayılan genel şartlara ek olarak aşağıdaki şartlar aranır:

a) Kalkınma ve planlama hizmetlerinin gerektirdiği niteliklere sahip olmak.

b) En az dört yıllık yükseköğretim kurumlarından veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmak.

c) Yönetmelikle belirlenen yabancı dillerden en az birini iyi derecede bilmek,

ç) Yapılacak yarışma sınavında başarılı olmak.

(3) Planlama Uzman Yardımcılığına atanananlar, en az üç yıl çalışmak ve hazırlayacakları uzmanlık tezinin, oluşturulacak tez jürisi tarafından kabul edilmesi kaydıyla, yapılacak yeterlik sınavına girmeye hak kazanırlar. Süresi içinde tezlerini sunmayan veya tezleri kabul edilmeyenlere tezlerini sunmaları veya yeni bir tez hazırlamaları için altı ayı aşmamak üzere ilave süre verilir. Yeterlik sınavında başarılı olanların uzman kadrolarına atanabilmeleri, Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından asgarî (C) düzeyinde veya dil yeterliği bakımından buna denkliği kabul edilen ve uluslararası geçerliliği bulunan başka bir belgeye yeterlik sınavından itibaren en geç iki yıl içinde sahip olma şartına bağlıdır. Sınavda başarılı olamayanlar veya sınava girmeye hak kazandığı halde geçerli mazereti olmaksızın sınav hakkını kullanmayanlara, bir yıl içinde ikinci kez sınav hakkı verilir. Verilen ilave süre içinde tezlerini sunmayan veya ikinci defa hazırladıkları tezleri de kabul edilmeyenler, ikinci sınavda da başarı gösteremeyen veya sınav hakkını kullanmayanlar ile süresi içinde yabancı dil yeterliliği şartını yerine getirmeyenler, Planlama Uzman Yardımcısı unvanını kaybederler ve Bakanlıkta durumlarına uygun kadrolara atanırlar.

(4) Planlama Uzmanı ile Planlama Uzman Yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma sınavı, tez hazırlama ve yeterlik sınavı ile diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

MADDE 39- *(1) Kamu idarelerinde çalışanlardan durumları yönetmelikteki şartlara uygun olanlar, kurumlarının muvafakati ile Bakanlıkta sözleşmeli olarak çalıştırılabilirler. Bu personel kurumundan aylıksız izinli sayılır. İzinli oldukları sürece memuriyetleri ile ilgili özlük hakları devam ettiği gibi, bu süreler kendi kurumlarında çalışmış gibi addedilerek terfi ve emekliliklerinde hesaba katılır ve herhangi bir işleme gerek kalmaksızın terfileri süresinde yapılır.*

(2) Birinci fıkrada belirtilen kamu idarelerinde görevli personel; aylık, ödenek, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer sosyal hak ve yardımları kurum veya kuruluşlarınca ödenmek kaydıyla geçici olarak Bakanlıkta görevlendirilebilir.

MADDE 40- (1) Bakanlık personeli, mesleki bilgi ve tecrübelerini geliştirmek ve ihtisas yapmak üzere yurtdışına gönderilebilir.

MADDE 41- (1) 2451 sayılı Bakanlıklar ve Bağlı Kuruluşlarda Atama Usulüne İlişkin Kanunun eki cetvellerde sayılanlar dışında kalan memurların atamaları Bakan tarafından yapılır. Bakan bu yetkisini alt kademelere devredebilir.

MADDE 42- (1) Kadroların tespiti, ihdası, kullanımı ve iptali ile kadrolara ilişkin diğer hususlar 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre düzenlenir.

MADDE 43- (1) Mevzuatta;

a) Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının bağlı ya da sorumlu olduğu Bakana yapılan atıflar Kalkınma Bakanına yapılmış sayılır.

b) Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına yapılan atıflar Kalkınma Bakanlığına; Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarına yapılmış olan atıflar Bakanlık Müsteşarına; Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığında diğer birim ve yöneticilerine yapılmış atıflar Bakanlığın ilgili birim ve yöneticilerine yapılmış sayılır.

(2) 19/6/1994 tarih ve 540 sayılı Devlet Planlama Teşkilatı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, ek 2 nci maddesi hariç, yürürlükten kaldırılmıştır.

(3) 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına ait bölümleri yürürlükten kaldırılmış ve ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvele Kalkınma Bakanlığı bölümü olarak eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin uygulanmasına ilişkin düzenlemeler, bir yıl içinde yürürlüğe konulur. Bu düzenlemeler yürürlüğe girinceye kadar mevcut düzenlemelerin bu Kanun Hükmünde Kararnameye aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı merkez ve yurtdışı teşkilatlarına ait her türlü taşınır, taşıt, araç, gereç ve malzeme, her türlü borç ve alacaklar, yazılı ve elektronik ortamdaki her türlü kayıtlar ve diğer dokümanlar ile kadro ve pozisyonlarda bulunan personel hiçbir işleme gerek kalmaksızın Kalkınma Bakanlığına devredilmiş sayılır. Mülkiyeti Hazineye ait veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlardan Maliye Bakanlığınca, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına tahsis edilmiş taşınmazlar hiçbir işleme gerek kalmaksızın tahsis amacıyla kullanılmak üzere Bakanlığa tahsis edilmiş sayılır.

(2) Bakanlığın 2011 malî yılı harcamaları, 6091 sayılı 2011 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa istinaden Maliye Bakanlığınca yeni bir düzenleme yapılncaya kadar, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının 2011 yılı bütçesinde yer alan bütçe ödeneklerinden karşılanır.

(3) Bakanlığın teşkilatlanması sebebiyle teşkilat, görev, personel, kadro, demirbaş devri ve benzeri hususlarda ortaya çıkabilecek sorunları gidermeye Bakan yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığında;

a) Genel Sekreter, Müsteşarlık Müşaviri, Müsteşar Müşaviri, Yönetim Bilgi Merkezi Dairesi Başkanı, İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanı, Personel Dairesi Başkanı, Yayın ve Temsil Dairesi Başkanı, Genel Sekreter Yardımcısı unvanlı kadrolarda bulunanların görevleri bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte sona erer. Bu fıkra uyarınca görevleri sona erenler ekli (2) sayılı liste ile ihdas edilen Bakanlık Müşaviri kadrolarına halen bulundukları kadro dereceleriyle atanmış sayılırlar. Bu madde uyarınca ihdas edilen Bakanlık Müşaviri kadroları, herhangi bir sebeple boşalması halinde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

b) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı kadrolarında bulunanlardan yukarıdaki fıkralarda belirtilenle dışında kalanlar, Bakanlık için ihdas edilen aynı unvanlı kadrolara halen bulundukları kadro dereceleriyle başka bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır. Yukarıdaki fıkralarda sayılanlar hariç olmak üzere kadro unvanları değişenler veya kaldırılanlar ise altı ay içerisinde Bakanlıkta kazanılmış hak aylık derecelerine uygun başka bir kadroya atanırlar. Atama işlemi yapıncaya kadar Bakanlıkça ihtiyaç duyulan işlerde görevlendirilirler. Bunlar yeni bir kadroya atanıncaya kadar eski kadrolarına ait aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatları ile diğer malî haklarını almaya devam eder.

(2) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının yurtdışı teşkilatında, Daimi Temsilci Yardımcısı, Planlama Müşaviri, Planlama Müşaviri Yardımcısı kadrolarında görev yapanlar, Bakanlığın yurtdışı teşkilatında Daimi Temsilci Yardımcısı, Kalkınma Müşaviri ve Kalkınma Müşaviri Yardımcısı kadrosuna atanmış sayılırlar ve yurtdışı görev sürelerinin sonuna kadar görevlerine devam eder.

(3) Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığında 540 sayılı Kanun Hükmüne Kararname uyarınca kadro karşılığı sözleşmeli olarak istihdam edilen personelden bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 37 nci maddesinin birinci fıkrasında kadro unvanları yer almayan personelin malî ve sosyal hakları hakkında bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte olan mevzuat hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

(4) Bu madde uyarınca atanan veya atanmış sayılan personelin yeni kadrolarına atandıkları veya atanmış sayıldıkları tarih itibarıyla eski kadrolarına ilişkin olarak en son ayda aldıkları sözleşme ücreti, aylık, ek gösterge, ikramiye (bir aya isabet eden net tutarı), her türlü zam ve tazminatları, makam tazminatı, temsil tazminatı, görev tazminatı, ek ücret, ek ödeme ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (ilgili mevzuatı uyarınca fiili çalışmaya bağlı fazla mesai ücreti hariç) toplam net tutarının (bu tutar sabit bir değer olarak esas alınır.); yeni atandıkları kadrolara ilişkin olarak yapılan sözleşme ücreti, aylık, ek gösterge, ikramiye (bir aya isabet eden net tutarı), her türlü zam ve tazminatları, makam tazminatı, temsil tazminatı, görev tazminatı, ek ücret, ek ödeme ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (ilgili mevzuatı uyarınca fiili çalışmaya bağlı fazla mesai ücreti hariç) toplam net tutarından fazla olması halinde aradaki fark tutarı, herhangi bir vergi ve kesintiye tâbi tutulmaksızın fark kapanıncaya kadar ayrıca tazminat olarak ödenir. Atandıkları veya atanmış sayıldıkları kadro unvanlarında isteğe bağlı olarak herhangi bir değişiklik olanlarla, kendi istekleriyle başka kurumlara atanarlara fark tazminatı ödenmesine son verilir.

(5) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığında geçen hizmetler Bakanlıkta geçmiş sayılır.

(6) Maliye Bakanlığı uhdesinde Hazine Avukatları tarafından Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığını temsilen takip edilmekte olan dava ve icra takiplerine ilişkin dosyalar, Maliye

Bakanlığı ve Bakanlıkça müştereken belirlenecek esaslara göre bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde Bakanlığa

devredilir. Bu şekilde devredilen dava ve icra takipleri ile ilgili olarak devir tarihine kadar yapılmış her türlü işlem Bakanlık adına yapılmış sayılır.

(7) Mülga 19/6/1994 tarihli ve 540 sayılı Devlet Planlama Teşkilatı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 2 nci maddesi uyarınca sözleşmeli olarak çalıştırılanların sözleşmeleri devam eder. Bunların mali ve sosyal hakları

hakkında bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

(8) Mülga 28/7/1967 tarihli ve 933 sayılı Kalkınma Planının Uygulanması Esaslarına Dair Kanun uyarınca sözleşmeli olarak çalıştırılanların sözleşmeleri devam eder. Bunların mali ve sosyal hakları hakkında bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

(9) Mülga 19/6/1994 tarihli ve 540 sayılı Devlet Planlama Teşkilatı Kuruluş ve

Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 34 üncü maddesi uyarınca görev yapanların görevlendirilmeleri başka bir işleme gerek kalmaksızın 39 uncu madde hükümlerine göre devam eder.

GEÇİCİ MADDE 4- *(1) Bu Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan Kalkınma Bakanlığı teşkilatlanıncaya kadar, Bakanlığın merkez ve yurtdışı teşkilatında değişen veya yeni kurulan birimlere verilen görevler ve hizmetler, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı tarafından mevcut personel eliyle yürütülmeye devam olunur. Kalkınma Bakanlığı teşkilat ve kadrolarını en geç altı ay içinde bu Kanun Hükmünde Kararnameye uygun hale getirir.*

GEÇİCİ MADDE 5- *(1) Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının yurtdışı teşkilatı ve yurtdışı birimleri, Kalkınma Bakanlığı yurtdışı teşkilatı olarak faaliyetine devam eder.*

Kadro değişiklikleri

GEÇİCİ MADDE 6- *(1) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl süreyle 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesindeki sınırlamalara bağlı olmaksızın boş kadrolarda sınıf, unvan ve derece, dolu kadrolarda derece değişikliği yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.*

MADDE 44- *(1) Bu Kanun Hükmünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.*

MADDE 45- *(1) Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.*

(I) SAYILI CETVEL		
KALKINMA BAKANLIĞI TEŞKİLATI		

Müsteşar	Müsteşar Yardımcısı	Hizmet Birimleri
----------	---------------------	------------------

<i>Müsteşar</i>	<i>Müsteşar Yardımcısı</i>	<i>1) Yıllık Programlar ve Konjonktür Değerlendirme Genel Müdürlüğü</i>
	<i>Müsteşar Yardımcısı</i>	<i>2) Ekonomik Modeller ve Stratejik Araştırmalar Genel Müdürlüğü</i>
	<i>Müsteşar Yardımcısı</i>	<i>3) İktisadi Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü</i>
	<i>Müsteşar Yardımcısı</i>	<i>4) Sosyal Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü</i>
		<i>5) Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğü</i>
		<i>6) Dış Ekonomik İlişkiler Genel Müdürlüğü</i>
		<i>7) Yatırım Programlama, İzleme ve Değerlendirme Genel Müdürlüğü</i>
		<i>8) Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü</i>
		<i>9) Hukuk Müşavirliği</i>
		<i>10) Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı</i>
		<i>11) Kurullar Sekreteryası Dairesi Başkanlığı</i>
		<i>12) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği</i>
		<i>13) Özel Kalem Müdürlüğü</i>

(II) SAYILI CETVEL

KALKINMA BAKANLIĞI SÖZLEŞME ÜCRET CETVELİ

(BRÜT TL)

Kadro Unvanı	Taban Ücreti	Tavan Ücreti
<i>Müsteşar</i>	3.006,29	3.311,85
<i>Müsteşar Yardımcısı</i>	2.891,28	3.041,85
<i>Genel Müdür, Kalkınma Araştırmaları Merkezi Başkanı</i>	2.687,24	2.886,47
<i>I. Hukuk Müşaviri, Genel Müdür Yardımcısı, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanı, Bakanlık Müşaviri</i>	1.859,19	2.614,26
<i>Daire Başkanı, Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri, Özel Kalem Müdürü</i>	1.804,50	2.541,69
<i>Planlama Uzmanı, Hukuk Müşaviri</i>		
<i>Kadro Derecesi 1</i>	1.786,30	2.487,13
<i>Kadro Derecesi 2</i>	1.758,17	2.426,03

<i>Kadro Derecesi 3</i>	<i>1.739,83</i>	<i>2.407,65</i>
<i>Kadro Derecesi 4</i>	<i>1.721,55</i>	<i>2.389,59</i>
<i>Kadro Derecesi 5</i>	<i>1.703,22</i>	<i>2.371,39</i>
<i>Kadro Derecesi 6</i>	<i>1.684,91</i>	<i>2.353,08</i>
<i>Kadro Derecesi 7</i>	<i>1.666,57</i>	<i>2.334,78</i>
<i>Bilgisayar Mühendisi, Çözümleyici (Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğünde görevli)</i>	<i>1.397,20</i>	<i>2.280,48</i>
<i>Planlama Uzman Yardımcısı</i>	<i>1.403,83</i>	<i>1.876,90</i>

B- Dayanılan Anayasa Kuralları

Dava dilekçesinde, Anayasa'nın Başlangıç'ı ile 2., 6., 91., 112. ve 166. maddelerine dayanılmıştır.

III- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi uyarınca Haşim KILIÇ, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Fulya KANTARCIOĞLU, Ahmet AKYALÇIN, Fettah OTO, Serdar ÖZGÜLDÜR, Recep KÖMÜRCÜ, Alparslan ALTAN, Engin YILDIRIM, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI ve Erdal TERCAN'ın katılımlarıyla 22.9.2011 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında;

- 1- Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine,
 - 2- Yürürlüğü durdurma isteminin esas inceleme aşamasında karara bağlanmasına,
- OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

IV- ESASIN İNCELENMESİ

Dava dilekçesi ve ekleri, Raportör Hamit YELKEN tarafından hazırlanan işin esasına ilişkin rapor, dava konusu kanun hükmünde kararname kuralları, dayanılan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

A- Kanun Hükmünde Kararnamelerin Yargısal Denetimi Hakkında Genel Açıklama

Anayasa'nın 91. maddesinde düzenlenen kanun hükmünde kararnameler, işlevsel yönden yasama işlemi niteliğinde olduğundan yargısal denetimlerinin yapılması görev ve yetkisi Anayasa'nın 148. maddesi ile Anayasa Mahkemesine verilmiştir. Yargısal denetimde kanun hükmünde kararnamenin, öncelikle yetki kanununa sonra da Anayasa'ya uygunluğu sorunlarının çözülmesi gerekir. Her ne kadar, Anayasa'nın 148. maddesinde kanun hükmünde kararnamelerin yetki kanunlarına uygunluğunun denetlenmesinden değil, yalnızca Anayasa'ya biçim ve esas bakımlarından uygunluğunun denetlenmesinden söz edilmekte ise de Anayasa'ya uygunluk denetiminin içerisine öncelikle kanun hükmünde kararnamenin yetki kanununa uygunluğunun denetimi de girer. Çünkü Anayasa'da, Bakanlar Kuruluna ancak yetki kanununda belirtilen sınırlar içerisinde kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilmesi öngörülmüştür. Yetkinin dışına çıkılması, kanun hükmünde kararnameyi Anayasa'ya aykırı duruma getirir.

Dayanaklarını doğrudan doğruya Anayasa'dan alan olağanüstü hal kanun hükmünde kararnamelerinden farklı olarak, olağan dönemlerdeki kanun hükmünde kararnamelerin bir yetki kanununa dayanması zorunludur. Bu nedenle, kanun hükmünde kararnameler ile dayandıkları yetki kanunu arasında çok sıkı bir bağ vardır. Kanun hükmünde kararnamenin yetki kanunu ile olan bağı, kanun hükmünde kararnameyi aynen ya da değiştirerek kabul eden kanun ile kesilir. Kanun hükmünde kararnamenin Anayasa'ya uygun bir yetki kanununa dayanması, geçerliliğinin ön koşuludur. Bir yetki kanununa dayanmadan çıkartılan veya dayandığı yetki kanunu iptal edilen kanun hükmünde kararnamelerin içeriği Anayasa'ya aykırılık oluşturmaya bile bunların Anayasa'ya uygunluğundan söz edilemez.

Kanun hükmünde kararnamelerin Anayasa'ya uygunluk denetimi, kanunların denetiminden farklıdır. Anayasa'nın 11. maddesinde, '*Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz.*' denilmektedir. Bu nedenle kanunların denetiminde, onların yalnızca Anayasa kurallarına uygun olup olmadıkları saptanır. Kanun hükmünde kararnameler ise konu, amaç, kapsam ve ilkeleri yönünden hem dayandıkları yetki kanununa hem de Anayasa'ya uygun olmak zorundadırlar.

Anayasa'da kimi konuların kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenmesi yasaklanmaktadır. Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasında '*Sıkıyönetim ve olağanüstü haller saklı kalmak üzere, Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile dördüncü bölümde yer alan siyaset hakları ve ödevler...*'in kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenemeyeceği belirtilmiştir. Bu kural gereğince, Türkiye Büyük Millet Meclisi, '*Bakanlar Kurulu*'na ancak kanun hükmünde kararnameyle düzenlenmesi yasaklanmış alana girmeyen konularda kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verebilir.

Anayasa'nın herhangi bir maddesinde kanunla düzenleneceği öngörülen bir konunun, Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasının açıkça yasakladığı hükümler ile ilgili olmadıkça ya da Anayasa'nın 163. maddesinde olduğu gibi kanun hükmünde kararname çıkarılamayacağı açıkça belirtilmedikçe kanun hükmünde kararname ile düzenlenmesi Anayasa'ya aykırılık oluşturmaz.

Öte yandan, Anayasanın 91. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, yetki kanununda, çıkarılacak kanun hükmünde kararnamenin, süresi ile süresi içinde birden fazla kararname çıkarılıp çıkarılamayacağının gösterilmesi gerekmektedir.

B- Kanun Hükmünde Kararname'nin Tümünün Anayasa'ya Aykırılığı İddiasının İncelenmesi

Dava dilekçesinde, KHK'nin dayanağı olan 6.4.2011 günlü, 6223 sayılı Yetki Kanunu'nun Anayasaya aykırı olduğu ve iptali gerekeceği, iptal edilmesi hâlinde ise KHK'nin dayanaktan yoksun kalacağı belirtilerek, KHK'nin tümünün Anayasa'nın Başlangıcı'ı ile 2., 6. ve 91. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Anayasa Mahkemesinin 27.10.2011 günlü, E.2011/60, K.2011/147 sayılı kararı ile 6223 sayılı Yetki Kanunu'nun Anayasa'ya aykırılığı iddiasına dayalı iptal isteminin reddine karar verildiğinden KHK'nin tümüne yönelik Anayasa'ya aykırılık iddiası dayanaksız kalmıştır. İptal isteminin reddi gerekir.

C- Kanun Hükmünde Kararname'nin Ayrı Ayrı Tüm Maddeleri ve Eki (I) ve (II) Sayılı Cetvellerin 6223 Sayılı Yetki Kanunu Kapsamında Olup Olmadığının İncelenmesi

Dava dilekçesinde, KHK'nin ayrı ayrı tüm maddeleri ile eki cetvellerin, 6223 sayılı Yetki Kanunu kapsamında olmadığı belirtilerek Anayasa'nın 91. maddesine aykırı oldukları ileri sürülmüştür.

1- KHK'nin 31. Maddesinin (2) Numaralı Fıkrası

KHK'nin 31. maddesinin (2) numaralı fıkrası, 26.9.2011 günlü, 659 sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararname'nin 17. maddesiyle değiştirildiğinden, konusu kalmayan bu fıkra ile ilişkin iptal istemi hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar vermek gerekir.

2- KHK'nin 37. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrası ve Geçici 3. Maddesinin (3) Numaralı Fıkrası ile Eki (II) Sayılı Cetvel

KHK'nin 37. maddesinin (1) numaralı fıkrası, geçici 3. maddesinin (3) numaralı fıkrası ile eki (II) sayılı Cetvel 11.10.2011 günlü, 666 sayılı Kamu Görevlilerinin Mali Haklarının Düzenlenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname'nin 1. maddesiyle yürürlükten kaldırıldığından, konusu kalmayan bu fıkralara ve cetvele ilişkin iptal istemi hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar vermek gerekir.

3- KHK'nin Diğer Kuralları

6223 sayılı Yetki Kanunu'nun amaç ve kapsamını düzenleyen 1. maddesinde, Kanun'un amacı, kamu hizmetlerinin düzenli, süratli, etkin, verimli ve ekonomik bir şekilde yürütülmesini sağlamak olarak belirlenmiş ve yetkinin kapsamı iki başlık altında tespit edilmiştir.

Yetkinin kapsamına ilk olarak kamu hizmetlerinin bakanlıklar arasındaki dağılımının yeniden belirlenmesi girmektedir. Bu çerçevede gerekli görülmesi hâlinde yeni bakanlıklar kurulması, var olan bakanlıkların birleştirilmesi, bakanlıkların bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarının yeniden belirlenmesi için kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilmiştir. Bu amaçla;

1- Mevcut bakanlıkların birleştirilmesine veya kaldırılmasına, yeni bakanlıklar kurulmasına, anılan bakanlıkların bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarıyla hiyerarşik ilişkilerine,

2- Mevcut bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşların bağlılık ve ilgilerinin yeniden belirlenmesine veya bunların mevcut, birleştirilen veya yeni kurulan bakanlıklar bünyesinde hizmet birimi olarak yeniden düzenlenmesine,

3- Mevcut bakanlıklar ile birleştirilen veya yeni kurulan bakanlıkların görev, yetki, teşkilat ve kadrolarının düzenlenmesine, taşrada ve yurt dışında teşkilatlanma esaslarına,

ilişkin kanun hükmünde kararname çıkarılabilecektir.

İkinci olarak, kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilen memurlar, işçiler, sözleşmeli personel ile diğer kamu görevlilerinin atanma, nakil, görevlendirilme, seçilme, terfi, yükselme, görevden alınma ve emekliye sevk edilme usul ve esaslarına ilişkin olarak değişiklikler ve yeni düzenlemeler yapılması için kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilmiştir.

Yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda; KHK'nin, hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilenler ile Anayasa'nın 91. maddesi uyarınca iptal

edilenler dışında kalan diğer kuralları, 6223 sayılı Yetki Kanunu kapsamında kaldıklarından Anayasa'nın 91. maddesine aykırı değildir. İptal istemlerinin reddi gerekir.

KHK'nin 37. maddesinin (2) ve (3) numaralı fıkraları yönünden Serruh KALELİ, Fulya KANTARCIOĞLU, Mehmet ERTEN, Serdar ÖZGÜLDÜR, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Zehra Ayla PERKTAŞ ile Burhan ÜSTÜN bu görüşe katılmamışlardır.

D- Kanun Hükmünde Kararname'nin Tüm Maddelerinin Anayasa'nın 91. Maddesi Yönünden İncelenmesi

Dava dilekçesinde, KHK'nin ayrı ayrı tüm maddelerinin ve eki cetvellerin, kanun hükmünde kararnameyle düzenlenmesi yasaklanmış alanlara ilişkin düzenleme içerdiği belirtilerek Anayasa'nın 91. maddesine aykırı oldukları ileri sürülmüştür.

1- KHK'nin 38. Maddesinin (2), (3) ve (4) Numaralı Fıkraları

KHK'nin 38. maddesinde, Planlama Uzmanlığı ve Uzman Yardımcılığı kadroları kurulmuş ve bu kadrolarda görev yapacak kişilerin atanma usul ve esasları düzenlenmiştir. Anılan maddenin (2) numaralı fıkrasında, Planlama Uzman Yardımcılığına atanmanın koşulları; (3) numaralı fıkrasında, Planlama Uzmanlığına atanmanın koşulları ile bu koşulları yerine getiremeyen Uzman Yardımcılarının bu unvanlarını kaybedecekleri ve Bakanlıkta durumlarına uygun kadrolara atanacakları; (4) numaralı fıkrasında ise Planlama Uzmanı ile Uzman Yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma sınavı ve yeterlik sınavı ile diğer hususların yönetmelikle düzenleneceği kurala bağlanmıştır.

Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasında '*Sıkıyönetim ve olağanüstü haller saklı kalmak üzere, Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile dördüncü bölümde yer alan siyasî haklar ve ödevler...*'in kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenemeyeceği belirtilmiştir. Öte yandan, Anayasa'nın '*Kamu hizmetlerine girme hakkı*' başlıklı 70. maddesinin birinci fıkrasında, her Türk'ün, kamu hizmetlerine girme hakkına sahip olduğu belirtildikten sonra ikinci fıkrasında hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemeyeceği kurala bağlanmıştır. Buna göre, Anayasa'nın '*Siyasi Haklar ve Ödevler*' başlıklı dördüncü bölümünde yer alan ve 70. maddesinde korunan kamu hizmetlerine girme hakkına ilişkin olarak kanun hükmünde kararname ile düzenleme yapılması mümkün değildir.

Planlama Uzmanlığı ve Uzman Yardımcılığı kadrolarına giriş koşullarının belirlenmesi, Anayasa'nın 70. maddesine göre kamu hizmetine girme hakkına ilişkin olduğundan, bu hususu düzenleyen KHK'nin 38. maddesinin (2), (3) ve (4) numaralı fıkraları, Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasına aykırıdır. İptalleri gerekir.

Serdar ÖZGÜLDÜR ile Burhan ÜSTÜN bu görüşlere değişik gerekçeyle katılmışlardır.

Alparslan ALTAN, Recep KÖMÜRCÜ, Engin YILDIRIM, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI ile Muammer TOPAL bu görüşe katılmamışlardır.

2- KHK'nin Diğer Kuralları

KHK'nin iptal edilen kuralları ile hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilenler dışında kalan diğer kurallarında, Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrası uyarınca kanun hükmünde kararname ile düzenlenmesi yasaklanmış alanlara ilişkin herhangi bir aykırılık saptanmadığından bu kurallara ilişkin iptal isteminin reddi gerekir.

KHK'nin 27. maddesi yönünden Serruh KALELİ, Fulya KANTARCIOĞLU, Mehmet ERTEN, Serdar ÖZGÜLDÜR, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Zehra Ayla PERKTAŞ, Recep KÖMÜRCÜ ile Erdal TERCAN bu görüşe katılmamışlardır.

E- İçeriği İtibariyle Anayasa'ya Aykırılığı İleri Sürülen Kanun Hükmünde Kararname'nin 43. Maddesinin İncelenmesi

Dava dilekçesinde, Devlet Planlama Teşkilatının, Anayasa'nın 166. maddesi gereğince tıpkı Milli Güvenlik Kurulu ve Diyanet İşleri Başkanlığı gibi yürütmenin Bakanlık örgütlenmesinin dışında, anayasal bir Devlet kurumu olduğu, bu Kurumun organik olarak Başbakanlığa bağlı fakat fonksiyonel olarak bağımsız bir müsteşarlık hüviyetinin bulunduğu ve yürüttüğü görevlerin niteliği sebebiyle herhangi bir bakanlığa bağlı olarak değil, bakanlıklar arası koordinasyonu sağlayacak ve bakanlıklar üstü bir iradeye bağlı şekilde çalışması gerektiği, Anayasa'nın 112. maddesi gereğince de Başbakan'ın Bakanlar Kurulunun başkanı olarak, bakanlıklar arasında işbirliğini sağlaması ve hükümetin genel siyasetini gözetmesi gerektiği, Başbakan'a verilen bu anayasal görevin Devletin tüm bakanlıklarını, bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarını ortak kesen planlama, eşgüdüm, işbirliği ve müşavirlik görevlerinin yürütümünün ihtisaslaştığı bakanlıklar üstü bir teşkilatlanmayı zorunlu kıldığı, bu sebeple Devlet Planlama Teşkilatının kaldırılarak bu Teşkilatın yerine getirdiği görevlerin Kalkınma Bakanlığına verilmesini düzenleyen KHK'nin Anayasa'nın 112. ve 166. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Dava dilekçesinde, KHK'nin hangi maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu belirtilmeksizin tümünün Anayasa'ya aykırı olduğu ileri sürülmüş ise de belirtilen gerekçelerin KHK'nin 43. maddesiyle ilgisi olduğu anlaşıldığından inceleme anılan maddeyle sınırlı olarak yapılmıştır.

Dava konusu kuralda, Devlet Planlama Teşkilatını düzenleyen 19. 6. 1994 günlü, 540 sayılı Devlet Planlama Teşkilatı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname yürürlükten kaldırılmakta ve daha önce mevzuatta Devlet Planlama Teşkilatına veya bu teşkilat içerisindeki bir birime veya organa yapılan atıflar Kalkınma Bakanlığına veya onun içindeki organ ve birimlere yapılmış sayılmaktadır.

Kuralda bu değişikliklere paralel olarak ayrıca, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) Sayılı Cetvel'de Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına ait bölümler yürürlükten kaldırılmakta ve KHK'ye ekli (1) Sayılı Liste'de yer alan kadroların ihdas edilerek 190 sayılı KHK'nin eki (I) Sayılı Cetvel'e Kalkınma Bakanlığı bölümü olarak eklendiği hüküm altına alınmaktadır.

Anayasa'nın 'Planlama; Ekonomik ve Sosyal Konsey' başlıklı 166. maddesinde, *'Ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmayı, özellikle sanayinin ve tarımın yurt düzeyinde dengeli ve uyumlu biçimde hızla gelişmesini, ülke kaynaklarının döküm ve değerlendirilmesini yaparak verimli şekilde kullanılmasını planlamak, bu amaçla gerekli teşkilatı kurmak Devletin görevidir.*

Planda milli tasarrufu ve üretimi artırıcı, fiyatlarda istikrar ve dış ödemelerde dengeyi sağlayıcı, yatırım ve istihdamı geliştirici tedbirler öngörülür; yatırımlarda toplum yararları ve gerekleri gözetilir; kaynakların verimli şekilde kullanılması hedef alınır. Kalkınma girişimleri, bu plana göre gerçekleştirilir.

Kalkınma planlarının hazırlanmasına, Türkiye Büyük Millet Meclisince onaylanmasına, uygulanmasına, değiştirilmesine ve bütünlüğünü bozacak değişikliklerin önlenmesine ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir.

Ekonomik ve sosyal politikaların oluşturulmasında hükümete istişarî nitelikte görüş bildirmek amacıyla Ekonomik ve Sosyal Konsey kurulur. Ekonomik ve Sosyal Konseyin kuruluş ve işleyişi kanunla düzenlenir. ' hükmüne yer verilmiştir.

Sosyal devletin önemli ilkelerinden biri olarak kabul edilen planlama, Anayasa'nın 166. maddesi uyarınca Devlet tarafından yürütülmesi gereken zorunlu bir görevdir. Yine bu zorunlu görevi yürütecek bir teşkilatın kurulması da 166. maddenin amir hükmü gereğidir. Ancak, bu teşkilatın türü, niteliği ve yapısıyla ilgili olarak Anayasa'da herhangi bir belirleme yapılmamış; bu hususlarda ne tür bir düzenleme yapılacağı kanun koyucunun takdirine bırakılmıştır. Bu çerçevede, daha önce Başbakanlığa bağlı bir kuruluş olan Devlet Planlama Teşkilatı aracılığıyla yerine getirilen planlama görevinin, dava konusu kuralla yeni kurulan Kalkınma Bakanlığına verilmesinde, Anayasa'ya aykırı bir yön bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu kural Anayasa'nın 166. maddesine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir.

Fulya KANTARCIOĞLU bu görüşe katılmamıştır.

Kuralın, Anayasa'nın 112. maddesiyle ilgisi görülmemiştir.

V- YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİ

3.6.2011 günlü, 641 sayılı Kalkınma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin:

A) 6.4.2011 günlü, 6223 sayılı Kamu Hizmetlerinin Düzenli, Etkin ve Verimli Bir Şekilde Yürütülmesini Sağlamak Üzere Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilat, Görev ve Yetkileri ile Kamu Görevlilerine İlişkin Konularda Yetki Kanunu'nun iptal edilmesi hâlinde dayanaksız hâle geleceği yönünden ileri sürülen iptal istemi, 8.11.2012 günlü, E.2011/88, K.2012/175 sayılı kararla reddedildiğinden, Kararname'nin tümünün yürürlüğünün durdurulması isteminin REDDİNE,

B) 1) Kapsam yönünden;

a- 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30. maddelerine, 31. maddesinin (1) numaralı fıkrasına, 32., 33., 34., 35., 36. maddelerine, 37. maddesinin (2) ve (3) numaralı fıkralarına, 38. maddesinin (1) numaralı fıkrasına, 39., 40., 41., 42., 43., geçici 1., geçici 2. maddelerine, geçici 3. maddesinin (1), (2), (4), (5), (6), (7), (8) ve (9) numaralı fıkralarına, geçici 4., geçici 5., geçici 6., 44., 45. maddelerine ve eki (I) Sayılı Cetvel'e yönelik iptal istemleri, 8.11.2012 günlü, E.2011/88, K.2012/175 sayılı kararla reddedildiğinden, bu maddelere, fıkralara ve cetvele ilişkin yürürlüğün durdurulması isteminin REDDİNE,

b- 31. maddesinin (2) numaralı fıkrası, 37. maddesinin (1) numaralı fıkrası, geçici 3. maddesinin (3) numaralı fıkrası ile (II) Sayılı Cetvel'i hakkında, 8.11.2012 günlü, E.2011/88, K.2012/175 sayılı kararla karar verilmesine yer olmadığına karar verildiğinden, bu fıkralara ve cetvele ilişkin yürürlüğün durdurulması istemi hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIGINA,

2) Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrası yönünden;

a- 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30. maddelerine, 31. maddesinin (1) numaralı fıkrasına, 32., 33.,

34., 35., 36. maddelerine, 37 maddesinin (2) ve (3) numaralı fıkralarına, 38. maddesinin (1) numaralı fıkrasına, 39., 40., 41., 42., 43., geçici 1., geçici 2. maddelerine, geçici 3. maddesinin (1), (2), (4), (5), (6), (7), (8) ve (9) numaralı fıkralarına, geçici 4., geçici 5., geçici 6., 44., 45. maddelerine ve eki (I) Sayılı Cetvel'e yönelik iptal istemleri, 8.11.2012 günlü, E.2011/88, K.2012/175 sayılı kararla reddedildiğinden, bu maddelere, fıkralara ve cetvele ilişkin yürürlüğün durdurulması isteminin REDDİNE,

b- 38. maddesinin (2), (3) ve (4) numaralı fıkralarına ilişkin iptal hükmünün yürürlüğe girmesinin ertelenmesi nedeniyle bu fıkraların YÜRÜRLÜĞÜNÜN DURDURULMASI İSTEMİNİN REDDİNE,

C) İçeriği itibariyle Anayasa'ya aykırılığı ileri sürülen 43. maddesine yönelik iptal istemi, 8.11.2012 günlü, E.2011/88, K.2012/175 sayılı kararla reddedildiğinden, bu maddeye ilişkin yürürlüğün durdurulması isteminin REDDİNE,

8.11.2012 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

VI- İPTAL HÜKMÜNÜN YÜRÜRLÜĞE GİRECEĞİ GÜN SORUNU

Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasında, '*Kanun, kanun hükmünde kararname ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü ya da bunların hükümleri, iptal kararlarının Resmî Gazetede yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkar. Gereken hallerde Anayasa Mahkemesi iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca kararlaştırabilir. Bu tarih, kararın Resmî Gazetede yayımlandığı günden başlayarak bir yılı geçemez.*' denilmekte, 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrasında da bu kural tekrarlanmaktadır.

3.6.2011 günlü, 641 sayılı Kalkınma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 38. maddesinin (2), (3) ve (4) numaralı fıkralarının iptal edilmeleri nedeniyle doğacak hukuksal boşluk kamu yararını ihlal edecek nitelikte görüldüğünden, Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasıyla 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince bu fıkralara ilişkin iptal hükmünün, kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak altı ay sonra yürürlüğe girmesi uygun görülmüştür.

VII- SONUÇ

3.6.2011 günlü, 641 sayılı Kalkınma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin:

A) 6.4.2011 günlü, 6223 sayılı Kamu Hizmetlerinin Düzenli, Etkin ve Verimli Bir Şekilde Yürütülmesini Sağlamak Üzere Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilat, Görev ve Yetkileri ile Kamu Görevlilerine İlişkin Konularda Yetki Kanunu'na yönelik iptal istemi, 27.10.2011 günlü, E. 2011/60, K. 2011/147 sayılı kararla reddedildiğinden, Kararname'nin tümüne yönelik iptal isteminin REDDİNE, OYBİRLİĞİYLE,

B) 1- a- 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31. maddesinin (1) numaralı fıkrası, 32., 33., 34., 35., 36., 38. maddesinin (1) numaralı fıkrası, 39., 40., 41., 42., 43., geçici 1., geçici 2., geçici 3. maddesinin (1), (2), (4), (5), (6), (7), (8) ve (9) numaralı fıkraları , geçici 4., geçici 5., geçici 6., 44. ve 45. maddeleri ve eki (I) Sayılı Cetvel'i 6223 sayılı Yetki Kanunu kapsamında olduğundan Anayasa'ya aykırı olmadığına ve bu maddelere, fıkralara ve cetvele ilişkin iptal isteminin REDDİNE, OYBİRLİĞİYLE,

b- 37. maddesinin (2) ve (3) numaralı fıkraları, 6223 sayılı Kanun kapsamında olduğundan Anayasa'ya aykırı olmadığına ve bu fıkralara ilişkin iptal isteminin REDDİNE, Serruh KALELİ, Fulya KANTARCIOĞLU, Mehmet ERTEN, Serdar ÖZGÜLDÜR, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Zehra Ayla PERKTAŞ ile Burhan ÜSTÜN'ün karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

2- a- 31. maddesinin (2) numaralı fıkrası, 26.9.2011 günlü, 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 17. maddesi ile değiştirildiğinden,

b- 37. maddesinin (1) numaralı fıkrası, 11.10.2011 günlü, 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 1. maddesi ile yürürlükten kaldırıldığından,

c- Geçici 3. maddesinin (3) numaralı fıkrası, 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 1. maddesiyle yürürlükten kaldırıldığından,

d- (II) Sayılı Cetvel'i, 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 1. maddesiyle yürürlükten kaldırıldığından,

konusu kalmayan bu fıkralara ve cetvele ilişkin iptal istemi hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA, OYBİRLİĞİYLE,

3- a- 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 28., 29., 30., 31. maddesinin (1) numaralı fıkrası, 32., 33., 34., 35., 36., 37. maddenin (2) ve (3) numaralı fıkraları, 38. maddesinin (1) numaralı fıkrası, 39., 40., 41., 42., 43., geçici 1., geçici 2., geçici 3. maddesinin (1), (2), (4), (5), (6), (7), (8) ve (9) numaralı fıkraları , geçici 4., geçici 5., geçici 6., 44. ve 45. maddeleri ve eki (I) Sayılı Cetvel'in Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrası uyarınca Anayasa'ya aykırı olmadığına bu maddelere, fıkralara ve cetvele ilişkin iptal isteminin REDDİNE, OYBİRLİĞİYLE,

b- 27. maddesinin Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrası uyarınca Anayasa'ya aykırı olmadığına ve bu maddeye ilişkin iptal isteminin REDDİNE, Serruh KALELİ, Fulya KANTARCIOĞLU, Mehmet ERTEN, Serdar ÖZGÜLDÜR, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Zehra Ayla PERKTAŞ, Recep KÖMÜRCÜ ile Erdal TERCAN'ın karşıoyları ve 6216 sayılı Kanun'un 65. maddesinin (1) numaralı fıkrası gereğince OYÇOKLUĞUYLA,

c- 38. maddesinin (2), (3) ve (4) numaralı fıkralarının, Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrası uyarınca Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, Alparslan ALTAN, Recep KÖMÜRCÜ, Engin YILDIRIM, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI, ile Muammer TOPAL'ın karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

d- 38. maddesinin (2), (3) ve (4) numaralı fıkralarının iptal edilmeleri nedeniyle, Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasıyla 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince bu fıkralara ilişkin İPTAL HÜKMÜNÜN, KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK ALTI AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE, OYBİRLİĞİYLE,

C) İçeriği itibarıyla Anayasa'ya aykırılığı ileri sürülen 43. maddesinin Anayasa'ya aykırı olmadığına ve bu maddeye ilişkin iptal isteminin REDDİNE, Fulya KANTARCIOĞLU'nun karşı oyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

8.11.2012 gününde karar verildi.

Başkan
Haşim KILIÇ

Başkanvekili
Serruh KALELİ

Başkanvekili
Alparslan ALTAN

Üye
Fulya KANTARCIOĞLU

Üye
Mehmet ERTEN

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye
Zehra Ayla PERKTAŞ

Üye
Recep KÖMÜRCÜ

Üye
Burhan ÜSTÜN

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Nuri NECİPOĞLU

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Erdal TERCAN

Üye
Muammer TOPAL

KARŞIOY GEREKÇESİ

641 sayılı KHK'nin 'Mali Haklar' başlıklı 37. maddesinin (1) numaralı fıkrası 666 sayılı KHK'nin 1. maddesi ile yürürlükten kaldırıldığından, bu fıkra yönünden Karar Verilmesine Yer Olmadığına karar verildiğinden; geride (2) ve (3) numaralı fıkralar kalmıştır. Maddenin kalan fıkraları şu şekildedir:

'(2) Yabancı uzmanlar da sözleşmeli olarak istihdam edilebilir.

(3) Bu suretle çalıştırılacakların sözleşme usul ve esasları ile ücret miktarı ve her çeşit ödemeler Bakanlar Kurulunca tespit edilir.'

6.4.2011 günlü, 6223 sayılı Yetki Kanunu'nun 1. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi 'Kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilen memurlar işçiler, sözleşmeli personel ile diğer kamu görevlilerinin çalışmalarında etkinliği arttırmak üzere, bunların atanma, nakil görevlendirme, seçilme, terfi, yükselme, görevden alınma ve emekliye sevk edilme usul ve esaslarına' ilişkin konularda düzenlemelerde bulunmak üzere, Bakanlar Kurulu'na Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi vermektir. 641 sayılı KHK'nin 37. maddesinin (2) ve (3) numaralı fıkralarında ise 'istihdam edilen' kamu görevlileri ile ilgili değil; 'yabancı uzmanlar'ın sözleşmeli olarak istihdam edilmesi ile ilgili konular yer almaktadır. Oysa yabancı uzman istihdamı ile ilgili olarak 6223 sayılı Yetki Kanunu'nda herhangi bir düzenleme yapma yetkisi

verilmediği görülmektedir. Dolayısıyla yürütme organı tarafından bu konuda KHK ile bir düzenleme yapılabilmesi imkânı bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenle, söz konusu kuralların iptali gerektiğini değerlendirdiğimizde, aksi yöndeki çoğunluk kararına katılmıyoruz.

Başkanvekili
Serruh KALELİ

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Zehra Ayla PERKTAŞ

Üye
Burhan ÜSTÜN

KARŞIOY GEREKÇESİ

641 sayılı Kalkınma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 'Bilgi Toplama' başlıklı 27. maddesinde aynen '(1) Bakanlık, görevleri ile ilgili olarak gerekli gördüğü bilgileri bütün kamu kurum ve kuruluşlarından ve diğer gerçek ve tüzelkişilerden doğrudan istemeye yetkilidir. Kendilerinden bilgi istenen bütün kamu kurum ve kuruluşları ile diğer gerçek ve tüzel kişiler bu bilgileri istenilen süre içinde öncelikle ve zamanında vermekle yükümlüdürler. (2) Bu şekilde elde edilen bilgilerden ticari sır niteliğinde olanların gizliliğine uyulur.' denilmektedir.

Anayasa Mahkemesi, 10.11.2005 günü, 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu'nun 'İstatistiki birimler, kendilerinden istenen veri veya bilgileri Başkanlığın belirleyeceği şekil, süre ve standartlarda eksiksiz veya doğru olarak ücretsiz vermekle yükümlüdürler.' hükmünü öngören 8. maddesinin iptaline ilişkin 20.3.2008 tarih ve E. 2006/167, K.2008/86 sayılı kararında şu gerekçeye dayanılmıştır: "Anayasanın 20. maddesinde herkesin özel hayatına ve aile yaşayışına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahip olduğu; 25. maddesinde de herkesin düşünce ve kanaat özgürlüğüne sahip olduğu, her ne sebep ve amaçla olursa olsun kimsenin düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamayacağı hüküm altına alınmıştır. 20. madde gerekçesinde, özel hayatın korunmasının her şeyden önce bu hayatın gizliliğinin korunması, resmi makamların özel hayata müdahale edememesi anlamına geldiği belirtilmiştir. AİHM kararlarında da belirtildiği gibi, özel hayat bütün unsurlarıyla tanımlanamayacak kadar geniş bir kavram olup devletin yetkili temsilcileri tarafında ilgililer hakkında rızası olmaksızın bilgi toplanmasının her zaman sözkonusu kişinin özel hayatını ilgilendireceği kuşkusuzdur. Anket formlarında yer alan bazı sorular özel yaşamın gizliliği ile düşünce ve kanaatin açıklanması sonucunu doğurabilir. Bir ülkede en güçlü veri tekeli idaredir. Bu gücün sınırlandırılması özel yaşamın ve düşünce ve kanaat özgürlüğünün korunması bakımından önemlidir. Anayasanın 20. ve 25. maddelerinde yer alan güvencelere rağmen itiraza konu 8. madde hükmüyle kişiler, bilgi toplama, saklama, işleme ve değiştirme tekeli olan idareye ve diğer kişilere karşı korumasız bırakılmış, veri toplamanın sınırlarına yasal düzenlemede yer verilmemiştir. Açıklanan nedenlerle itiraz konusu kuralların Anayasanın 20. ve 25. maddelerine aykırı olduğundan iptali gerekir"

Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasında "sıkıyönetim ve olağanüstü haller saklı kalmak üzere, Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar,

kişi hakları ve ödevleri ile dördüncü bölümünde yeralan siyasi haklar ve ödevler **kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenemez'** denilmektedir. Yukarıda işaret edilen Anayasa Mahkemesi kararında da temas edildiği üzere, 641 sayılı KHK'nin 'Bilgi Toplama' başlıklı 27. maddesi, mahiyeti itibariyle Anayasa'nın 20. ve 25. maddelerinde düzenlenen 'özel hayatın gizliliği' ve 'düşünce ve kanaat hürriyeti'ni doğrudan ilgilendiren bir hüküm olması itibariyle, Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasındaki düzenleme yasağının kapsamı içerisinde bulunmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, KHK ile düzenlenmesi mümkün olmayan söz konusu kuralın iptali gerektiği kanaatine vardığımızdan; aksi yöndeki karara katılamıyoruz.

Başkanvekili
Serruh KALELİ

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Zehra Ayla PERKTAŞ

Üye
Recep KÖMÜRCÜ

Üye
Erdal TERCAN

KARŞIOY YAZISI

3.6.2011 günlü, 641 sayılı Kalkınma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 38. maddesinin (2), (3) ve (4) numaralı fıkraları çoğunluk kararıyla Anayasa'nın 91. maddesine aykırı bulunarak iptal edilmiştir.

KHK'nin 38. maddesinde, Planlama Uzmanlığı ve Planlama Uzman Yardımcılığı kadroları kurulmuş ve bu kadrolarda görev yapacak kişilerin atanma usul ve esasları düzenlenmiştir. Anılan maddenin (2) numaralı fıkrasında, Planlama Uzman Yardımcılığına atanmanın koşulları; (3) numaralı fıkrasında, Planlama Uzmanlığına atanmanın koşulları ile bu koşulları yerine getiremeyen Uzman Yardımcılarının bu unvanlarını kaybedecekleri ve Bakanlıkta durumlarına uygun kadrolara atanacakları; (4) numaralı fıkrasında ise Planlama Uzmanı ile Uzman Yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma sınavı ve yeterlik sınavı ile diğer hususların yönetmelikle düzenleneceği kurala bağlanmıştır.

6223 sayılı Yetki Kanunu'nun 1. maddesinin birinci fıkrasının (a-3) bendinde, Kanun'un amaçlarından birinin kamu hizmetlerinin Bakanlıklar arasındaki dağılımının yeniden belirlenerek, mevcut Bakanlıklar ile birleştirilen veya yeni kurulan Bakanlıkların görev, yetki, teşkilat ve kadrolarının düzenlenmesine, taşrada ve yurt dışında teşkilatlanma esaslarına ilişkin konularda düzenlemelerde bulunmak üzere Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi vermek olduğu belirtilmiş ve aynı Kanun'un 2'nci fıkrasında da ilgili kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılabileceği belirtilmiştir.

KHK'nin 38. maddesi ile görev alanına giren konularda çalıştırılmak üzere Planlama Uzmanlığı ve Planlama Uzman Yardımcılığı kadrolarının oluşturulması teşkilat ve kadroların belirlenmesine ilişkin bir husus olduğundan Yetki Kanunu'na aykırılık bulunmamaktadır.

Kamu görevlilerinin kadrolarının ve bu kadrolara atanacak kişilerde bulunması gereken niteliklerin de kanunla düzenlenmesi gerekmektedir. Ancak, kamu görevlisi olarak atanacak kişilerle ilgili tüm ayrıntıların sadece yasayla düzenlenmesi gerektiği ve bu konuda idarî düzenlemeler yapılmasının Anayasa'nın 128. maddesinin ikinci fıkrasına aykırı düşeceği iddiası yerinde değildir. Anayasa'nın bir maddesinin yasayla düzenleneceğini öngördüğü bir konunun, Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasının açıkça yasakladığı hükümler ile doğrudan ilgili olmadıkça, ya da KHK ile düzenlenemeyeceği Anayasa'da özel olarak belirtilmedikçe KHK ile düzenlenmesi Anayasa'ya aykırı değildir.

Anayasa'nın 70. maddesine göre, *'her Türk kamu hizmetine girme hakkına sahiptir. Hizmete alınmada görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez'*. Maddede Türkiye Cumhuriyeti Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkesin görevin gerektirdiği nitelikler dışında, dil, din, mezhep, renk, siyasi düşünce, cinsiyet ve benzeri ayırım gözetilmeksizin kamu hizmetlerine girme hakkına sahip bulundukları belirtilmiştir. Böylece 'kamu hizmetlerine girme hakkı' siyasi hak ve ödevler kapsamında, vatandaşlık bağına bağlı olarak kullanılabilir bir hak olarak düzenlenmiştir. Düzenlemenin temel hakka ilişkin niteliği bundan ibarettir. Yoksa, bunun dışında kamu görevlerine giriş, atanma, görev değişikliğine ilişkin tüm düzenleme ve uygulamaların temel hakkın düzenlenmesi ve 91. madde anlamında yasak alan kapsamında görülmesi yerinde değildir.

Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasında, Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile dördüncü bölümünde yer alan siyasî haklar ve ödevlerin kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenemeyeceği belirtilmiştir. Anayasanın belirtilen bölümlerinde birçok temel hak ve özgürlük düzenlenmiş bulunmaktadır. Söz konusu temel hak ve özgürlüklerin kapsama alanları ve ilgili oldukları hususlar geniş bir biçimde yorumlandığında KHK'lerle yapılacak tüm düzenlemelerin bu hak ve özgürlüklerle bağlantılarının bulunduğu ileri sürülebilecektir. Böyle bir yorumdan hareket edilmesi halinde yasak alan kapsamı oldukça genişleyecek ve KHK ile düzenlenebilecek alan kalmayacaktır. Nitekim Anayasa Mahkemesinin, 6.1.1987 günlü, E:1986/15 ve K:1987/1 sayılı kararında, dolaylı biçimde kişi hak ve özgürlüklerini ilgilendirmeyecek bir düzenleme düşünmenin oldukça güç olduğu, bu nedenle de dolaylı bir ilginin varlığına dayanılarak sonuca gitmenin isabetli sayılamayacağı belirtilmiştir. Buna göre, yasak alanın kapsamının, temel hak ve özgürlüklerle doğrudan ilgili düzenlemeleri kapsayacak, dolaylı olarak ilgili düzenlemeleri ise kapsam dışında bırakacak şekilde belirlenmesi gerekir.

Anayasa Mahkemesi, 16.5.1989 günlü, E:1989/4 ve K:1989/24 sayılı kararında, 3.11.1988 günlü, 347 sayılı *'233 Sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname'*nin Genel Müdür olarak atanabilmek için, *'yükseköğrenim görmüş olmak, dört yılı kamuda, altı yılı özel sektörde geçmek şartıyla en az on yıl hizmeti bulunmak, kamu hizmeti bulunmayanlarda ise özel sektörde asgari onbeş yıl çalışmış olmak, Genel müdürlük görevini yerine getirebilecek yetenek, bilgi ve tecrübeye sahip olmak'* şartlarını getiren 1. maddesine yönelik iptal istemini reddetmiştir.

Anayasa'nın 91. maddesi kapsamına giren alanlarda düzenleme yapılmış olmasından söz edilebilmesi için 91. maddede belirtilen hak ve alanlarla ilgili doğrudan bir düzenleme yapılmış olması gerekir.

İptaline karar verilen kurallarda Yetki Kanunu kapsamında ilgili Bakanlığın görev alanına giren konularda çalıştırılmak üzere Planlama Uzmanlığı ve Planlama Uzman Yardımcılığı kadroları oluşturulduğundan, zorunlu olarak bu kadrolara girişin koşulları da düzenlenmiştir. Bu

nedenle anılan kuralların Anayasa'nın 91'inci maddesinde belirtilen yasak alana ilişkin düzenlemeler içerdiğinden söz etmek mümkün değildir.

Belirtilen nedenlerle, itiraz konusu kurallara yönelik iptal isteminin reddine karar verilmesi gerektiği düşüncesiyle kuralın iptaline yönelik çoğunluk görüşüne katılmadık.

Başkanvekili
Alparslan ALTAN

Üye
Recep KÖMÜRCÜ

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Nuri NECİPOĞLU

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Muammer TOPAL

KARŞIOY GEREKÇESİ

1- 27. Maddenin İncelenmesi :

3.6.2011 günlü, 641 sayılı Kalkınma Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (KHK)'nin 27. maddesinin ilk fıkrasında, 'Bakanlık, görevleri ile ilgili olarak gerekli gördüğü bilgileri bütün kamu kurum ve kuruluşlarından ve diğer gerçek ve tüzel kişilerden doğrudan istemeye yetkilidir. Kendilerinden bilgi istenen bütün kamu kurum ve kuruluşları ile diğer gerçek ve tüzel kişiler bu bilgileri istenilen süre içinde öncelikle ve zamanında vermekle yükümlüdürler.' İkinci fıkrasında da 'Bu şekilde elde edilen bilgilerden ticari sır niteliğinde olanların gizliliğine uyulur.' denilmektedir.

Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasına göre, ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel hakların, kişi haklarının ve ödevlerinin KHK'lerle düzenlenmesi olanaklı değildir. Herkesin, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini ve kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme haklarının düzenlendiği 20. maddeye Anayasa'nın ikinci kısmının ikinci bölümünde yer verilmiştir. 641 sayılı KHK'nin dava konusu 27. maddesinde Bakanlığın kişisel verilerle ilgili yetkilerine yer verilerek, Anayasa'nın özel hayata saygı gösterilmesini ve kişisel verilerin korunmasını isteme hakkıyla ilgili bir düzenleme yapılmıştır. Bu durumun Anayasa'nın 91. maddesiyle bağdaşmadığı açıktır.

2- 37. Maddenin (2) ve (3) Numaralı Fıkralarının İncelenmesi :

641 sayılı KHK'nin 37. maddesinin (2) numaralı fıkrasında 'yabancı uzmanlar da sözleşmeli olarak istihdam edilebilir' (2) numaralı fıkrasında da 'Bu suretle çalıştırılacakların sözleşme usul ve esasları ile ücret miktarı ve her çeşit ödemeler Bakanlar Kurulunca tespit edilir' denilmektedir.

Anayasa'nın 91. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, Yetki Kanununda çıkarılarak KHK'nin, amacının, kapsamının, ilkelerinin, kullanma süresinin ve süresi içinde birden fazla KHK çıkarılıp çıkarılamayacağını gösterilmesi gerekir. Buna göre, bir KHK'nin Anayasa'ya uygun olduğunun kabulü, öncelikle dayandığı yetki yasasının kapsamı içinde bulunmasına bağlıdır. Aksi halde Bakanlar Kurulu kaynağını Anayasa'dan almayan bir yetki kullanmış olur.

6.4.2011 günlü 6223 sayılı Yetki Yasasının 1. maddesinin (a) fıkrasının (3) numaralı alt bendinin kapsama ilişkin (b) alt bendinde, yabancı uzman ve sözleşmeli personel çalıştırılmasıyla ilgili olarak Bakanlar Kurulu'na KHK çıkarma yetkisi verilmemiştir. Bu durumda, dayandığı yetki yasasının kapsamı dışında kalan dava konusu KHK kuralı, Anayasa'ya aykırıdır.

3- 43. Maddenin İncelenmesi :

641 sayılı KHK'nin 43. maddesi, atıflar, değiştirilen ve yürürlükten kaldırılan hükümlere ilişkindir.

Bakanlar Kurulu'nun, KHK'ler konusundaki yetkisi sınırlı olup, yasama yetkisinin devrine yol açacak biçimde Anayasa'nın 91. maddesinin getiriliş amacına aykırı olarak geniş bir düzenleme yetkisi kullanmasına olanak bulunmadığından Kural, 2011/113 esas sayılı karardaki karşıoy gerekçesi doğrultusunda Anayasa'ya aykırıdır.

Açıklanan nedenlerle yukarıda (1), (2) ve (3) numaralı başlıklar altında incelenen kuralların Anayasa'ya aykırı olduğu ve iptali gerektiği düşüncesiyle çoğunluk görüşüne katılmıyorum.

Üye
Fulya
KANTARCIOĞLU

KARŞIOY GEREKÇESİ

6223 sayılı Yetki Yasası'na dayanılarak kararlaştırılan 641 sayılı (KHK) Kanun Hükmünde Kararnamenin;

- 27. maddesinin iptali istenilen (1) ve (2) fıkralarında, Kalkınma Bakanlığının göreviyle ilgili olarak gerekli gördüğü bilgileri gerçek kişiler ile diğerlerinden doğrudan istemeye kendilerinden bilgi istenenler ile gerçek kişilerin bu bilgileri istenilen sürede öncelikle ve zamanında verme yükümlülüğü getirilmiş, ticari sır niteliğindeki bilgilerin gizliliğine uyulacağı öngörülmüştür.

- 37. maddesinin iptali istenilen (2) ve (3) fıkralarında, Kalkınma Bakanlığının yabancı uzmanları sözleşmeli olarak istihdam edebileceği hüküm altına alınmış, sözleşmenin usul ve esasları ile ücret miktarı ve her çeşit ödemenin Bakanlar Kurulunca tespit edileceği düzenlenmiştir.

- Anayasa'nın 91. maddesinde, olağan dönemde çıkarılacak kanun hükmünde kararnameler ile Anayasa'nın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar,

kişi hakları ve ödevleri ile dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevlerin düzenlenemeyeceği öngörülmüştür.

Özel hayatın gizliliğinin korunmasıyla ilgili olarak Anayasa'nın 20. maddesinin birinci fıkrasında '*Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz.*',

Üçüncü fıkrasında da '*Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir.*'denilmektedir.

641 sayılı KHK'nin 27. maddenin iptali istenilen kurallarında, görevle ilgili gerekli görülen her türlü bilginin gerçek kişilerden doğrudan istenebileceği, onlarında bu bilgileri istenilen sürede öncelikle ve zamanında vermekle yükümlü oldukları öngörülmektedir. Söz konusu kurallarda her hangi bir sınırlamaya yer verilmediği için istenilen bilgilerin özel hayatın gizliliğinin korunmasıyla ilgili kişisel verileri de kapsayacağı konusunda duraksama bulunmamaktadır.

Özel hayatın gizliliğinin korunmasına ilişkin kural, Anayasa'nın ikinci kısım birinci bölümünde düzenlenen temel haklar ve ödevler içinde yer almaktadır.

Buna göre, 641 sayılı KHK'nin 27. maddesi Anayasa ile olağan dönemde çıkarılacak kanun hükmünde kararnameler için yasaklanan alanı düzenlemekte ve bu haliyle Anayasa'nın 91. maddesine aykırılık oluşturmaktadır.

- 641 sayılı KHK'nin dayanağı olan 6.4.2011 günlü, 6223 sayılı 'Yetki Yasası', kamu hizmetlerinin bakanlıklar arasındaki dağılımının yeniden belirlenerek, bu hizmetlerin düzenli, süratli, etkin, verimli ve ekonomik bir şekilde yürütülmesinin; atanma, nakil, görevlendirilme, seçilme, terfi, yükselme, görevden alınma ve emekliye sevk edilme konularında düzenlemeler yapılmak suretiyle de kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilen memur, işçi, sözleşmeli personel ile diğer kamu görevlilerinin çalışmalarında etkinliklerinin artırılmasının sağlanması için, Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname (KHK) çıkarma yetkisi verilmektedir.

641 sayılı KHK'nin 37. iptali istenilen (2) ve (3) fıkralarında, Kalkınma Bakanlığının yabancı uzmanları sözleşmeli olarak istihdam edebileceği ve ücret miktarı ile her türlü ödemenin Bakanlar Kurulunca tespit edileceği düzenlenmektedir.

6223 sayılı 'Yetki Yasası' ile kamu hizmetlerinin düzenli, süratli, etkin, verimli ve ekonomik bir şekilde yürütülmesi için sadece atanma, nakil, görevlendirilme, seçilme, terfi, yükselme, görevden alınma ve emekliye sevk edilme konularında düzenlemeler yapılmak suretiyle ve yine sadece istihdam edilen memur, işçi, sözleşmeli personel ile diğer kamu görevlilerinin çalışmalarında etkinliklerinin artırılmasını sağlamak için Bakanlar Kuruluna KHK çıkarma yetkisi verildiği, yabancı uzmanların sözleşmeli olarak istihdam edebilecekleri ve onlara verilecek ücret miktarı ile her türlü ödeme konularında Bakanlar Kuruluna KHK çıkarma yetkisinin verilmediği, dolayısıyla 641 sayılı KHK'nin 37. maddesinin (2) ve (3) fıkralarının 6223 sayılı 'Yetki Yasası'nın kapsamı dışındaki alanı düzenledikleri, böylece kaynağını Anayasa'dan almayan bir Devlet yetkisinin Bakanlar Kurulunca kullanılarak düzenlemenin gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır.

Buna göre, 641 sayılı KHK'nin 37. maddesinin (2) ve (3) fıkraları Anayasa'nın 6. maddesine aykırılık oluşturmaktadır.

Açıklanan nedenlerle kuralların iptali gerektiğinden, redde ilişkin çoğunluk görüşüne katılmadım.

Üye

Mehmet ERTEN

DEĞİŞİK GEREKÇE

6.4.2011 günlü, 6223 sayılı Yetki Kanunu'nun 1. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi 'Kamu kurum ve kuruluşlarında **istihdam edilen** memurlar, işçiler, sözleşmeli personel ile diğer kamu görevlilerinin çalışmalarında etkinliği arttırmak üzere, bunların atanma, nakil, görevlendirme, seçilme, terfi, yükselme, görevden alınma ve emekliye sevk edilme usul ve esaslarına' ilişkin konularda düzenlemelerde bulunmak üzere, Bakanlar Kurulu'na Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi verilmektedir. 641 sayılı KHK'nin iptali istenen 38. maddesi memuriyet statüsüne alınmaya ilişkin bir düzenleme niteliğindedir. Oysa, yukarıda ifade edildiği üzere, 6223 sayılı Yetki Kanunu'nun belirtilen hükmü salt 'istihdam edilen' kamu görevlileri bakımından bir düzenleme yapılabilmesi konusunda yetki vermektedir. Diğer bir deyişle, iptali istenen düzenleme Yetki Kanunu kapsamı dışında kalmakta ve bu mahiyeti itibarıyla de Anayasa'nın 91. maddesine aykırı düşmektedir.

Açıklanan nedenle, anılan maddenin iptaline bu gerekçeyle katılıyoruz.

Üye

Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye

Burhan ÜSTÜN

KARŞIOY YAZISI

I- Kanun Hükmünde Kararname'nin 37. maddesinin (2) ve (3) Numaralı Fıkraları:

Maddenin (2) numaralı fıkrasında yabancı uzmanların da sözleşmeli olarak Bakanlıkta istihdam edilebileceği, (3) numaralı fıkrasında sözleşmeli olarak çalıştırılacakların sözleşme usul ve esasları ile ücret miktarı ve her çeşit ödemelerin Bakanlar Kurulunca tespit edileceği öngörülmüştür.

Anayasa'nın 91. maddesine göre Kanun Hükmünde Kararnamelerin amaç ve kapsamının yetki kanununda belirtilmesi zorunludur.

Kurallarda yer alan düzenlemeler 6223 sayılı Yetki Kanunu'nda belirtilen hususlar arasında olmadığından, Anayasa'nın 91. maddesine aykırılık nedeniyle iptalleri gerekir.

II- Kanun Hükmünde Kararname'nin 27. Maddesi:

İptali istenen maddenin (1) numaralı fıkrasında Bakanlığın, görevleri ile ilgili olarak gerekli gördüğü bilgileri bütün kamu kurum ve kuruluşlarından ve diğer gerçek ve tüzel kişilerden doğrudan istemeye yetkili olduğu, kendilerinden bilgi istenen bütün kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerin bu bilgileri istenilen süre içinde öncelikle ve zamanında vermekle yükümlü oldukları belirtilmiş; (2) numaralı fıkrasında bu şekilde elde edilen bilgilerden ticari sır niteliğinde olanların gizliliğine uyulacağı öngörülmüştür. Kurallar, kişilerin özel yaşamına ilişkin bilgilerin Bakanlıkça talep edilebilmesini olanaklı kılmaktadır.

Anayasa'nın 20. maddesinde özel hayatın gizliliği ilkesi düzenlenmiş, özel hayata saygı gösterilmesini isteme hakkının hangi nedenlerle sınırlandırılabilceği maddede belirtilmiştir. Madde, Anayasa'nın İkinci Kısmının İkinci Bölümünde yer almaktadır.

Anayasa'nın 91. maddesinde, Anayasa'nın İkinci Kısmının İkinci Bölümünde yer alan temel hakların kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenmesi yasaklanmıştır. Bu nedenle, kişisel bilgilerin İdarenin talebi üzerine verilmesi mecburiyetini getiren bir düzenleme, kanun hükmünde kararname konusu olamaz. Kuralın Anayasa'nın 91. maddesine aykırılık nedeniyle iptali gerekir.

Üye
Osman
Alifeyyaz
PAKSÜT